

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ Івано-Франківський фаховий
коледж Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника**

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

J2«Готельно-ресторанна справа» (ОКР «Фаховий молодший бакалавр»)

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КОЛЕДЖУ

1.1. Адреса: вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

Контактні телефони:

тел. (0342) 57-00-08

e-mail: college_if@ukr.net

Веб-сторінка: www.ifk.pu.if.ua

Адреси відділень:

Педагогічне відділення

вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

тел. (0342) 57-00-08

Відділення дизайну

вул. Бандери, 1, м. Івано-Франківськ, 76018

тел. (0342) 57-00-08

Відділення дошкільної освіти

вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ, 76025

Тел.: (0342) 75-23-91

Відділення інформаційних технологій

вул. Шевченка, 82, м. Івано-Франківськ, 76025

Тел.: (0342) 75-23-91

Юридичне відділення

вул. Шевченка, 44а, м. Івано-Франківськ, 76025

тел. (03422) 59-61-75, (0342) 59-60-87

Верховинське відділення

вул. Князя Мстислава, 2 «б», смт. Верховина,

Івано-Франківська область, 78700

тел. (0232) 2-17-78

Інформація про склад дирекції

Директор коледжу: Москаленко Юрій Михайлович-

кандидат філософських наук, професор тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: dir_if_kol@pu.if.ua; 60moskalenko@ukr.net

yurii.moskalenko@cnu.edu.ua

Заступник директора коледжу з навчально-методичної роботи:

Никорак Ярослав Ярославович

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: yaroslav.nykorak@cnu.edu.ua; yaroslav.nykorak@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виробничної роботи:

Чупровська Марта Ярославівна

тел.: (0342) 73-52-53

e-mail: marta.chuprovska@cnu.edu.ua

chuprovska.marta@gmail.com

Заступник директора коледжу з навчально-виховної роботи:

Полякова Тетяна Вікторівна

тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: tetiana.poliakova@cnu.edu.ua

Завідувач педагогічного відділення: Ликтей Людмила Миколаївна

тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: liudmyla.lyktei@cnu.edu.ua

Завідувач відділення дизайну: Никорак Наталія Юріївна

тел.: (0342) 57-00-08

e-mail: nataliia.nykorak@cnu.edu.ua

Завідувач відділення дошкільної освіти: Сидорук Оксана Миколаївна

тел.: (0342) 75-23-91

e-mail: oksana.sydoruk@cnu.edu.ua; zubivoks@gmail.com

Завідувач відділення інформаційних технологій: Бедрій Тарас Романович

тел.: (0342) 75-23-91

e-mail: taras.bedrii@cnu.edu.ua

Завідувач юридичного відділення: Наконечна Іванна Миколаївна

тел.: (0342) 59-61-75

e-mail: ivanna.nakonechna@cnu.edu.ua; iva37@ukr.net

Завідувач навчально-методичного кабінету: Глушко В.І.

тел.: (0342) 59-61-75

e-mail: vasyl.hlushko@cnu.edu.ua

1.2. ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД КОЛЕДЖУ:

1. Циклова комісія загальноосвітньої підготовки

1. Скиданчук О.М. — голова циклової комісії.
2. Бойчук В.М.
3. Вакалюк І.В.
4. Клубочкіна Т.П.
5. Коцюбинський О.В.
6. Ліщинський І.М.

7. Перчик М.В.
8. Петрашук О.П.
9. Поплавський О.П.
10. Рачій Б.І.
11. Сидорук Т.Я.
12. Солтис Л.М.
13. Яблонь Л.С.

2. Циклова комісія загальної підготовки

1. Максимець Б.В. – голова циклової комісії.
2. Васильків М.М.
3. Великочій Л.Й.
4. Глушкевич Д.М.
5. Гой Н.В.
6. Грицюк І.І.
7. Івасів С.В.
8. Карпенко Г.М.
9. Кобильник Р.В.
10. Кудляк І.Б.
11. Курилюк І.В.
12. Кучера І.В.
13. Майструк В.В.
14. Николайчук С.М.
15. Пятківський Р.О.
16. Слижук І.В.

3. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дизайн»)

1. Пазинюк М.В. – голова циклової комісії.
2. Грабар О.І.
3. Кіндрачук В.Б.
4. Никорак Н.Ю.
5. Паркулаб Т.І.
6. Салабай В.Б.
7. Сорока О.В.
8. Стребкова І.В.
9. Французенко Т.І.
10. Хомин В.М.
11. Чмелик І.В.

4. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Початкова освіта»)

1. Гоцуляк К.І. – голова циклової комісії.
2. Баранецька З.М.
3. Гонтар А.Ф.
4. Довбенко С.Ю.
5. Кравченко І.М.
6. Краснопольська І.І.

7. Ликтей Л.М.
8. Мельник О.Й.
9. Москаленко Ю.М.
10. Павелко Р.О.
11. Поміркована Т.В.
12. Сидорів Л.М.
13. Сороколіта О.В.
14. Стамбульська Т.І.
15. Цюняк О.П.
16. Червінська І.Б.
17. Якимів С.М.

5. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Середня освіта, українська мова і література, англійська мова»)

1. Багрій М.А. - голова циклової комісії
2. Глушко М.В.
3. Доля О.В.
4. Полякова Т.В.
5. Івасів Я.І.

6. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Журналістика»)

1. Гавадзин О.Я. – голова циклової комісії.
2. Бажалюк Н.Б.
3. Горецька О.П.
4. Капущак С.О.
5. Марчук Г.І.
6. Никорак Я.Я.
7. Пристай Г.І.
8. Струтинська Т.І.

7. Циклова комісія професійної та практичної підготовки (спеціальність «Дошкільна освіта»)

1. Селепій О.Д. – голова циклової комісії.
2. Балкова О.В.
3. Бей І.Ю.
4. Богославець Н.В.
5. Гурей О.І.
6. Пилипишак С.І.
7. Салига І.М.
8. Сидорів С.М.
9. Сидорук О.М.
10. Скавінська І.Л.
11. Скавінська Л.М.
12. Соболєвський В.Р.
13. Трохимчук М.О.
14. Чупровська М.Я.

**8. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Право» та «Правоохоронна діяльність»)**

1. Савчин Н.В. – голова циклової комісії.
2. Адамович С.В.
3. Андріїв І.М.
4. Блаженко Т.В.
5. Варивода І.М.
6. Гаргат-Українчук О.М.
7. Зеліско А.В.
8. Зінич Л.В.
9. Кадук С.В.
10. Наконечна І.М.
11. Павловська Л.В.
12. Петришин М.Й.
13. Петровська І.І.
14. Редько А.Г.
15. Сворак С.Д.
16. Семченко Л.Р.
17. Стефанишин Н.М.
18. Хруслов Б.Г.

**9. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Секретарська та офісна справа»)**

1. Малиновська І.В. – голова циклової комісії.
2. Будз Г.І.
3. Калина Л.І.
4. Луцишин В.М.
5. Родчин З.Я.

**10. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Готельно-ресторанна справа та кейтеринг»)**

1. Павлюк С.М. – голова циклової комісії.
2. Аксюк Н.В.
3. Глушко В.І.
4. Данильчик П.В.
5. Кречуняк М.Г.
6. Микитин Л.М.
7. Николук С.М.
8. Новосьолов О.В.
9. Палійчук У.С.
10. Яцків Г. Ю.

**11. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Туризм і рекреація»)**

1. Вольвин Е.М. – голова циклової комісії.
2. Бартків О.В.
3. Бурчак С.С.
4. Вінтоняк Л.В.

5. Зарічняк А.П.
6. Зіняк Т.Р.
7. Лазарович О.М.
8. Максим'юк Н.М.
9. Маланюк Т.З.
10. Рудейчук-Кобзева М.Я.

**12. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Прикладна математика» та «Комп'ютерні науки»)**

1. Солонець Д.М. – голова циклової комісії.
2. Гой Т.П.
3. Ковбас Л.П.
4. Ковбас Б.Р.
5. Крегель Д.І.
6. Остафійчук М.М.
7. Савка І.Я.
8. Тринога Л.О.

**13. Циклова комісія професійної та практичної підготовки
(спеціальність «Інженерія програмного забезпечення»)**

1. Бедрій Т.Р. – голова циклової комісії.
2. Аннич А.Б.
3. Варварюк М.М.
4. Гандера-Калиновська О.В.
5. Гоцанюк Т.В.
6. Гуменюк Б.Б.
7. Гаріджук О.М.
8. Козич О.В.
9. Лабачук О.В.

Усі педагогічні працівники, які викладають загальноосвітні предмети 100 % мають повну вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра.

Станом на 1 вересня 2025 року у коледжі працює 150 педагогічних працівників, з них:

- основні працівники – 82 – 55%
- сумісники – 68 – 45%.

Кількість викладачів, які мають:

- вчене звання доктора наук – 12 – 8%
- вчене звання доцента – 26 – 17%
- науковий ступінь кандидата наук – 41 – 27%
- професор – 8 - 5%;
- почесне звання України «Заслужений юрист України» – 1 – 0,7%;
- почесне звання України «Заслужений працівник освіти України» – 1 - 0,7%
- педагогічне звання «Викладач-методист» – 36 - 24%.

2. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ

A2 «Дошкільна освіта»;	90	3р.10м.
A3«Початкова освіта»;	120	3р.10м.
B2«Дизайн»;	75	3р.10м.
J2 «Готельно-ресторанна справа»;	20	3р.10м.
J3 «Туризм та рекреація»;	25	2р.10м.
F2«Інженерія програмного забезпечення»;	50	3р.10м.
C7 «Журналістика»	25	3р.10м.
K9 «Правохоронна діяльність»	50	2р.10м.
D6«Секретарська та офісна справа»	75	2р.10м.
A4«Середня освіта»	50	3р.10м.
F3«Комп'ютерні науки»	50	3р.10м.

3. УМОВИ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ КОЛЕДЖУ)

Коледж створений у формі відокремленого структурного підрозділу університету без права юридичної особи. Матеріальна база, соціальна, інформаційна структура університету повною мірою використовується для потреб коледжу, навчальні площі та матеріально-технічне оснащення в цілому забезпечують проведення теоретичної, методичної та практичної підготовки студентів.

За функціональним призначенням в університеті використовується 60933,66 м² навчальних приміщень, в тому числі 54777,21 м² - аудиторії, лабораторії, кабінети тощо, 3071,05 м² - комп'ютерні лабораторії, 3085,4 м² - спортивні зали. Наукова бібліотека разом зі спеціалізованими читальними залами займає 3954,7 м².

У виділених для коледжу приміщеннях загальною площею 4982,9 м² знаходяться лекційні аудиторії, навчально-методичні кабінети, 7 комп'ютерні

класи площею 415,8 м², читальний зал, бібліотека, їдальня, актовий зал. Забезпечено підключення до мережі Інтернет через Центр інформаційних технологій завдяки оптоволоконній системі передачі даних.

Всі навчальні приміщення коледжу відповідають санітарно-технічним нормам та правилам протипожежної безпеки.

Коледж забезпечено навчальними кабінетами, обладнаними відповідно до вимог. З метою забезпечення належного рівня виконання навчального плану функціонують:

- кабінет комп'ютерної графіки
- кабінет макетування та роботи в матеріалі
- кабінет педагогіки
- кабінет живопису та спеціалізованого живопису
- кабінет методики навчання іноземних мов
- кабінет історії мистецтва та дизайну
- кабінет теорії та методики мовно-літературної галузі
- кабінет суспільних дисциплін
- творча лабораторія вивчення психології характеру дитини
- творча лабораторія Нової української школи
- кабінет теорії та методики навчання музичного та образотворчого мистецтва
- лабораторія інформаційних технологій та ТЗН
- хореографічний клас
- кабінет ергономіки та проєктної графіки
- кабінет української мови та літератури
- кабінет рисунку та спеціалізованого рисунку
- кабінет математики та методики навчання математичної освітньої галузі
- кабінет проєктування інтер'єру та обладнання
- кабінет теорії та методики навчання технологічної освітньої галузі
- кабінет географії та краєзнавства
- кабінет теорії та методики журналістської майстерності
- кабінет кольорознавства, композиції та шрифтів
- кабінет української мови та літератури
- кабінет інформатики та комп'ютерної техніки
- кабінет фахових дисциплін «Готельно-ресторанна справа»
- кабінет іноземної мови за професійним спрямуванням.
- кабінет організації туристичного обслуговування
- кабінет Захисту України
- кабінет рекреаційної географії та географії туризму
- кабінет організації туристичного обслуговування
- кабінет теорії та історії держави і права
- кабінет кримінального права
- кабінет цивільного права і процесу
- кабінет алгоритмічних мов та програмування
- кабінет суспільних дисциплін
- кабінет народознавства

- кабінет фахових методик
- кабінет математичного аналізу
- кабінет природничих дисциплін
- кабінет захисту України
- кабінет корекційної педагогіки та логопедії
- кабінет фахових методик і технологій дошкільної освіти
- кабінет раннього навчання англійської мови
- кабінет сучасної української мови
- кабінет зарубіжної літератури
- кабінет інтегрованого навчання

З метою якісного проведення навчальних занять із дисциплін циклу загальноосвітньої підготовки задіяно 8 комп'ютерних лабораторій на 185 робочих місць Центру інформаційних технологій університету. Комп'ютери розміщені в аудиторіях відповідно до чинних санітарних норм.

У всіх комп'ютерних класах є доступ до мережі Internet. Комп'ютери об'єднані в локальну мережу. Окрім цього, студенти мають можливість використовувати ресурси безпроводної Wi-Fi мережі університету, підключеної до Internet.

Під час навчального процесу використовуються мультимедійні комплекси.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

У процесі викладання курсів навчальних дисциплін викладацький склад використовує різні методи та форми викладання та навчання (лекції: вступні, тематичні, підсумкові, оглядові лекції, лекції-диспути) практичні, семінарські заняття (у формі діалогу, тренінгів, ділової гри, конференцій, методу конкретних ситуацій (кейсів), групової дискусії, проблемного навчання, проектної технології), консультації (колективні, індивідуальні, групові), а також реалізує різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язування географічних, фізичних, математичних та ін. задач, написання рефератів, звітів практики, письмові та усні заліки та екзамени, контрольні, курсові роботи).

Практичне навчання студентів за спеціальностями організоване згідно із Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти від 08.04.1993 р. № 93 та внесеними змінами до нього від 20.12.1994 р. №351, Положенням про проведення практики студентів Івано-Франківського коледжу, навчальними планами, програмами практик і графіком навчального процесу.

Студенти, відповідно до навчальних планів, проходять різні види практик: навчальну, технологічну, виробничу, а також готують протягом

навчання курсові роботи. Практика проводиться на туристичних базах області. Під час практики студенти виконують завдання з різних напрямів відповідно до спеціальності, науково-дослідну роботу, проводять дослідження результатів власних курсових робіт.

Міністерство освіти і науки України

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“Затверджено”
Ректор
Гор ПЕПЕНДА
(підпис) (прізвище та ініціали)
"06" 06 2023 року
Затверджено Вченою радою університету, протокол № 06 від "06" 06 2023 року

Кваліфікація фаховий молодший бакалавр з
готельно-ресторанної справи

Строк навчання 2 роки 10 місяців

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки фахового молодшого бакалавра з галузі знань 24 Сфера обслуговування

на основі повна загальна середня освіта

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанна справа

за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа

спеціалізацією

Форма навчання денна

І. Графік навчального процесу

Г. Графік навчального процесу																																																											
Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52							
1	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	К	К	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т					
2	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	К	К	С	С	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т			
3	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	ВГ	ВГ	ВГ	ВГ	ВГ	ВГ	ВГ	К	К	С	С	К	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т

ПОЗНАЧЕННЯ:

Т - Теоретичне навчання; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика; НП - Навчальна практика; Пз - Польові збори; А - Атестація;

ІІ. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика	Навчальна практика	Польові збори	Атестація	Всього
1	38	13				1		52
2	34	12	2		2		2	52
3	20	5	3	14			1	43
Разом	92	30	5	14	2	1	3	147

ІІІ. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		2
Навчальна практика	4	2
Виробнича		14
Виробнича практика	5	6
Виробнича практика	6	8

ІV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр
Комплексний кваліфікаційний іспит	екзамен	6

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами				Кількість кредитів ECTS	Кількість годин							Розподіл аудиторних годин на тиждень за курсами і						
		Екзамени	Заліки	Курсові			Загальний обсяг	Аудиторних					Самостійна робота	I курс	II курс	III курс				
				проекти	роботи			у тому числі						Семестри						
								Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні		Індивідуальні	1	2	3	4	5	6
															Кількість тижнів в семестрі					
															17	20	17	17	10	10
1. Цикл загальноосвітніх дисциплін																				
1.1. Базові предмети																				
1	Українська мова (Українська мова (за професійним спрямуванням))*						227	227		227					3	2	4	4		
2	Українська література						142	142		142					2	2	2	2		
3	Зарубіжна література						74	74		74					2	2				
4	Іноземна мова						142	142		142					2	2	2	2		
5	Історія: Україна і світ (Історія України)*						210	210			210				2	2	4	4		
6	Громадянська освіта (О-ви прав. та прав. рег. гот.-рест.біз,екон.та п*						74	74			74				2	2				
7	Математика						216	216		216					4	4	2	2		
8	Природничі науки																			
9	Фізика і астрономія						125	125		125					2	2	3			
10	Хімія						74	74		74					2	2				
11	Біологія і екологія						74	74		74						2	2			
12	Географія						34	34		34					2					
13	Фізична культура						213	213		213					3	3	3	3		
14	Захист України						75	75		75					2	2				
15	Захист України (польові збори)						30	30				30				2				
Всього по п. 1.1:							1467	1467		1183	284				25	24	19	14		
1.2. Вибірково-обов'язкові предмети																				
16	Мистецтво (Історіяукраїнської культури)*						90	90			90				3	2				
17	Інформатика (інфор.та комп.техніка,інфор.с-ми і технол.сфери пос.)*						120	120		120					2	2	3			
Всього по п. 1.2:							210	210		120	90				5	4	3			
1.3. Спеціальні курси																				
18	Світове готельне господарство*						70	70	36		34						2	2		

19	Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного госпо					100	100	50		50						2	4		
20	Естетичне оформлення готелів та ресторанів*					68	68	34		34							4		
21	Екологія*					35	35			35							2		
22	Організація та технологія обслуговування в готелях*					100	100	50		50						3	3		
23	Польська мова*					70	70			70						2	2		
Всього по п. 1.3:						443	443	170		273						2	9	15	
Разом за розділом (п. 1):						2120	2120	170	1303	647						30	30	31	29
2. Нормативні навчальні дисципліни																			
2.1. Цикл загальної підготовки																			
24	Історія України**		4			3	90								90				
25	Історія української культури**		4			3	90								90				
26	Інформатика та комп'ютерна техніка, інформац. с-ми і тех.сфер.посл.**		3			3	90								90				
27	Основи правознавства та правове регулювання готел.-рест.бізнесу **		3			3	90								90				
28	Екологія**		3			3	90								90				
29	Охорона праці і безпека життєдіяльності	6				3	90	30	14		16				60				3
Всього по п. 2.1:		1	5			18	540	30	14		16				510				3
2.2. Цикл професійної підготовки																			
2.2.1. Теоретична підготовка																			
30	Економічна теорія та економіка підприємства**		4			3	90								90				
31	Українська мова за професійним спрямуванням**		4			3	90								90				
32	Іноземна мова за професійним спрямуванням (англ.)**	6				6	180	60		60					120			3	3
33	Друга іноземна мова (за професійним спрямуванням (нім.))		6			6	180	60		60					120			4	2
34	Польська мова**		2			3	90								90				
35	Основи психології		5			3	90	30	14		16				60			3	
36	Естетичне оформлення готелів та ресторанів **	4				3	90								90				
37	Світове готельне господарство**	3				6	180								180				
38	Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного госп.	3				6	180								180				
39	Організація та технологія обслуговування в готелях**	3				6	180								180				
40	Стандартизація в готелях і ресторанах				5	3	90	40	20		20				50			4	

41	Основи менеджменту			6		3	90	40	20		20			50					4			
42	Основи маркетингу		6			3	90	40	20		20			50					4			
43	Гігієна і санітарія в підприємствах готельно-ресторанного типу	5				3	90	40	20		20			50				4				
Всього по дисциплінам п.2.2.1:		6	6	1	1	57	1710	310	94		216			1400				18	13			
2.2.2. Практична підготовка																						
44	Навчальна практика		4			3	90							90								
45	Виробнича практика		5,6			21	630							630								
Всього по дисциплінам п.2.2.2:			3			24	720							720								
Всього по п. 2.2:		6	9	1	1	81	2430	310	94		216			2120				18	13			
Разом за розділом (п. 2):		7	14	1	1	99	2970	340	108		232			2630				18	16			
3. Вибіркові навчальні дисципліни																						
46	Варіативна компонента ОПП 1		5			3	90	30	10		20			60				3				
47	Варіативна компонента ОПП 2		5			3	90	30	10		20			60				3				
48	Варіативна компонента ОПП 3		5			3	90	30	10		20			60					3			
49	Варіативна компонента ОПП 4		6			3	90	30	10		20			60					3			
50	Варіативна компонента ОПП 5		6			3	90	30	10		20			60					3			
51	Варіативна компонента ОПП 6		5			3	90	30	10		20			60				3				
Разом за розділом (п. 3):			6			18	540	180	60		120			360				9	9			
4. Атестація																						
52	Комплексний кваліфікаційний іспит	6				3	90							90								
Разом за розділом (п. 4):						3	90							90								
Загальна кількість						120	5720	2640	338	1303	999			3080	30	30	31	29	27	25		
Кількість годин на тиждень														63								
Кількість екзаменів														7			3	1	1	2		
Кількість заліків														20		1	3	5	6	5		
Кількість курсових проектів														1							1	
Кількість курсових робіт														1							1	

Директор коледжу

Москаленко Ю.М.

Навчальний план затверджено вченою радою Івано-Франківського фахового коледжу (протокол № 3 від "06" 04 2023 року)

Погоджено: навчально-методичний відділ

"06" 06 2023 р.

(підпис, прізвище та ініціали)

Голова циклової комісії

Гарант ОП

(підпис, прізвище та ініціали)

Максимчук Н.М.

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІН

напрям підготовки (для ОКР «Фаховий молодший бакалавр»)

Дисципліна: **Українська мова**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1,2,3,4 семестри

Мета: виховання студента як компетентної мовної особистості, яка відзначається високою мовленнєвою культурою, формування навичок комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях з обов'язковим дотриманням мовних норм та мовленнєвого етикету; вироблення вмінь за лексемами й граматичними формами пізнавати національне світосприймання, ментальність рідного народу.

Завдання: виховання свідомого прагнення до вивчення української мови; вироблення у студентів компетенцій комунікативно виправданого користування засобами мови в різних життєвих ситуаціях; ознайомлення з мовною системою як основою формування мовних умінь і навичок — орфоепічних, лексичних, граматичних, правописних, стилістичних; формування духовного світу студентів, цілісних світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів, прилучення через мову до культурних надбань українського народу і людства в цілому.

Зміст дисципліни. Практична стилістика і культура мовлення. Стилiстичнi засоби фонетики. Стилiстичнi засоби лексикологiї та фразеологiї. Словотворчi засоби стилiстики. Сприймання чужого мовлення. Вiдтворення готового тексту. Практична стилістика і культура мовлення. Морфологічні засоби стилістики. Стилiстика простих речень. Стилiстика складних речень. Ділові папери. Інформаційні документи. Звіт. Стилiстика речень з рiзними способами вираження чужого мовлення. Функцiональна стилістика і культура мовлення. Студентський проект удосконалення власного мовлення. Риторика.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ (4 семестр).

Дисципліна: **Українська література**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до читання та вивчення художньої літератури, „а через неї до фундаментальних цінностей культури”, розширення культурно-пізнавальних інтересів студентів; сприяння всебічному розвитку, духовному збагаченню, активному громадянському, морально-етичному, соціальному становленню й самореалізації особистості в сучасному світі;

формування й утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: формування гуманістичного світогляду молодих громадян, розвиток їх духовного світу, утвердження загальнолюдських морально-етичних орієнтирів, сприяння національному самоусвідомленню і стійкому

відчуттю приналежності до європейської спільноти, бачення в українській художній творчості ментальних особливостей українця; піднесення загальної освіченості студентів у цілому, гуманітарної зокрема; набуття ними базових знань з української літератури, необхідних для повноцінної самореалізації в суспільстві; ознайомлення із визначними творами української художньої літератури, розвиток уміння сприймати літературний твір як явище мистецтва слова; формування читацької культури студентів, розвиток їх естетичних уподобань і смаків, уміння розрізняти явища класичної і масової культури; піднесення престижу національної літератури, виховання її читача й шанувальника, формування стійкого інтересу до української літератури як вагомого духовного спадку народу, повноцінного оригінального мистецтва; вивчення української літератури в національному і світовому культурологічному контекстах, у міжпредметних зв'язках; розвиток творчих та інтелектуальних здібностей студентів, логічного і критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументувати власну думку, орієнтуватися в сучасному інформаційному просторі; вироблення вміння застосовувати здобуті на уроках літератури знання, навички у практичному житті; розвиток навичок самоосвіти, бажання і спроможності навчатися.

Зміст дисципліни. Література 70-90 рр. XIX ст. Українська література 10 рр. XX ст. Українська література 20-30 рр. XX ст. Поняття про «розстріляне Відродження». Поезія 20-30 рр. XX ст. Проза. Загальний огляд. Драматургія 20-30 рр. XX ст. Українська література за межами України. Література в Західній Україні (до 1939 р.). Еміграційна література. Організація МУР. Українська література 40-50 рр. XX ст. Українська література за межами України. Українська література другої половини XX – початку XXI ст. Загальні зауваження до характеристики літературного процесу. Поети-шістдесятники (загальна характеристика культурологічного явища «шістдесятництва»). Українська проза другої половини XX – початку XXI ст. Українська «химерна проза» XX ст. Література «українського бароко». Українська історична проза. Сучасна «молода» українська література. Сучасна поезія. Сучасна проза. Творчість Марії Матіос, Євгенії Кононенко, Дари Корній, Люко Дашвар. Література рідного краю.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – НМТ (4 семестр).

Дисципліна: **Зарубіжна література**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестри

Мета: формування широкої читацької компетенції у студентів, яка базується на знаннях, умінь пізнавального і творчого характеру, соціальних навичках, світоглядних переконаннях тощо.

Завдання: формувати у студентів уявлення про художню літературу як мистецтво слова, ознайомити студентів із сукупністю відомостей про вершинні явища світового літературного процесу означеного періоду, висвітлити найважливіші періоди творчого шляху визначених програмою

авторів, розкрити проблематику та ідейно-тематичну основу художніх творів, визначити місце і значення творчості письменника у розвитку світової культури, виявити нові засоби та форми художнього самовираження митця, навчити визначати національну своєрідність творів.

Зміст дисципліни. Соціально-психологічна проза XIX ст. Загальна характеристика розвитку культури та літератури XIX ст., розквіт соціально-психологічної прози. Література другої половини XIX ст. та на межі XIX – XX ст. Традиції і новаторські зрушення в літературі другої половини XIX ст. Декадентські настрої в літературі та інших видах мистецтва. Поетична революція. Література першої половини XX ст. Історико-соціальна характеристика доби. Найвідоміші представники авангардистських і модерністських течій першої половини XX ст. Література другої половини

XX ст. Специфіка літератури другої половини XX ст. Розвиток існуючих і виникнення нових літературних напрямів, течій і тенденцій. Постмодерністська проза останніх десятиліть XX ст. Література на межі XX – XXI ст. Загальна характеристика історико-культурної ситуації к. XX-поч. XXI ст. Постмодернізм як один із провідних напрямків мистецтва кінця XX ст.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ

Дисципліна: **Іноземна мова**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: забезпечити студентів системними знаннями фонетичної, лексичної, граматичної структури англійської мови та сформувати практичні мовленнєві навички, забезпечити практичне володіння усним і писемним літературним мовленням; вільно і граматично правильно спілкуватися іноземною мовою в різних ситуаціях повсякденного і професійного спілкування.

Завдання: сформувати у студентів системні знання з англійської мови і навчити правил їх функціонування та застосування у процесі спілкування; сформувати комунікативну компетенцію - здатність сприймати та адекватно реагувати на англійське мовлення різного функціонального спрямування; вдосконалити вміння студентів сприймати на слух монологічне та діалогічне англійське мовлення; навчити студентів спонтанно відтворювати діалогічне та монологічне мовлення відповідно до тематики, що вивчається; сформувати вміння здійснювати різні види письмових завдань (тести, диктанти, перекази, твори тощо) з метою вдосконалення навичок писемного мовлення; виробити у студентів навички правильної англійської вимови, максимально наближеної до літературно-фонетичних норм та навчити застосовувати фонетичні групи у практичному оволодінні англійською мовою; сформувати артикуляційну базу англійської мови; сформувати країнознавчу компетенцію – систему знань про особливості соціокультурного розвитку країн, мова яких вивчається (США, Великобританія, Австралія, Нова

Зеландія); розвивати вміння здійснювати комунікацію англійською мовою на професійному рівні;

Зміст дисципліни. Люди та стосунки між ними. Якості особистості. Стосунки з товаришами, взаємодопомога. Мої друзі. Спілкування у сім'ї. Вибір професії. Робота та професії. Вимоги до професійних якостей та кваліфікації. Школа. Шкільне життя. Національна кухня Великої Британії та України. Сучасні засоби комунікації. Природні катаклізми. Види катаклізмів, їх причини та наслідки. Живопис в Україні. Живопис у Великобританії. Світ спорту. Спорт у моєму житті. Важливість англійської мови в світі. Вчимо мову самостійно. Готуємось до екзаменів. На екзамені. Плани на майбутнє. Вибір професії та пошук роботи. Взаємовідносини в сім'ї. Батьки і діти. У ресторані. Культура харчування в Україні. Культура харчування в Британії. Смаки та уподобання. Заклади громадського харчування. Природа і довкілля. Забруднення і його види. Поговоримо про мистецтво і його жанри. Молодь і молодіжна культура. Проблеми зайнятості молоді. Представницькі місії за кордоном. Міжнародне співробітництво.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ.

Дисципліна: Історія: Україна і світ (Історія України)

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1,2,3,4 семестри

Мета: формувати соціальну компетентність, тобто здатність жити в українському соціумі, яка змістовно представлена сукупністю політичної, соціально-економічної, соціально-комунікативної, полікультурної, інформаційно-інструментальної, індивідуально-особистісної компетентності, а також предметні компетентності такі, як хронологічна, просторова, інформаційна, мовленнєва, логічна, аксіологічна.

Завдання: формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

Зміст дисципліни. Зміст курсу включає такі теми: «Україна на початку ХХ ст.», «Україна в Першій світовій війні», «Українська державність 1917–1921 рр.», «УСРР в період непу (1921–1928 рр.)», «Радянська модернізація України (1929–1938 рр.)», «Західноукраїнські землі в 1919–1939 рр.», «Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.)», «Повоєнна відбудова України», «Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953–1964 рр.)», «Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)», «Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)», «Україна в умовах незалежності», «Наш край у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.».

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю - СПК, НМТ. залік
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Громадянська освіта

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1,2 семестри

Мета: формування знань про право, особистість і суспільство, структуру права та його дії; конституційну основу правової системи; приватне право; порівняльне правознавство.

Завдання: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, формування високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, вільно орієнтуватись в сучасному правовому полі.

Зміст дисципліни. Зміст курсу включає такі теми: Основи теорії держави і права. Конституційне право України. Права і свободи громадянина України. Виборче право України. Цивільне право України. Спадкове право України. Банківське право України. Трудове право України. Трудова дисципліна, робочий час та відпочинок. Кримінальне право України. Основи сімейного права України. Права та обов'язки дітей та батьків. Основи земельного права України.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК.

Дисципліна: **Математика**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3, 4 семестри

Мета: забезпечення рівня підготовки студентів з математики, необхідного для спеціальної підготовки та майбутньої професійної діяльності.

Завдання: формування у студентів наукового світогляду, уявлень про ідеї і методи математики, її ролі у пізнанні дійсності, усвідомлення математичних знань як невід'ємної складової загальної культури людини, необхідної умови повноцінного життя в сучасному суспільстві; стійкої мотивації до навчання; оволодіння студентами мовою математики в усній та письмовій формах, системою математичних знань, навичок і умінь, потрібних у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, достатніх для успішного оволодіння іншими освітніми галузями знань і забезпечення неперервності освіти; інтелектуальний розвиток особистості, передусім розвиток у студентів логічного мислення і просторової уяви, алгоритмічної, інформаційної та графічної культури, пам'яті, уваги, інтуїції;

екологічне, естетичне, громадянське виховання та формування позитивних рис особистості; формування життєвих і соціально-ціннісних компетентностей студента.

Зміст дисципліни. Вступ. Основні види рівнянь та нерівностей з однією змінною. Дійсні числа. Числові функції. Корінь n -го степеня. Степенева функція. Тригонометричні функції кута. Тригонометричні рівняння та нерівності. Показникова функція. Логарифмічна функція. Похідна функції. Застосування похідної для дослідження функцій. Первісна. Визначений

інтеграл. Застосування інтегралів. Елементи комбінаторики. Елементи теорії ймовірностей та математичної статистики. Вступ. Аксиоми планіметрії. Система опорних фактів курсу планіметрії. Початкові поняття стереометрії. Взаємне розміщення прямих у просторі. Паралельність прямої та площини. Паралельність площин. Перпендикулярність прямої і площини. Перпендикулярність площин. Відстані та кути у просторі. Вектори та координати у просторі. Геометричні тіла та многогранники. Тіла обертання. Об'єми многогранників. Об'єми та площі поверхонь тіл обертання.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ.

Дисципліна: **Фізика і астрономія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 1, 2, 3 семестри

Мета: ознайомити студентів з основними принципами і законами фізики та їх математичними виразами, ознайомити студентів з основними фізичними явищами, методами їх спостереження та експериментального дослідження. Навчити формувати і розв'язувати фізичні задачі, дати студентам уявлення про границі застосування фізичних моделей.

Завдання: студенти повинні **знати:** теоретичний матеріал в рамках програмних вимог; основні підходи розв'язування задач з курсу фізики; теоретичні основи обробки результатів вимірювань; **вміти:** формулювати основні закони фізики; розв'язувати задачі з курсу фізики; проводити експеримент по визначенню фізичних величин та перевірці законів фізики.

Зміст дисципліни. Задачі та експериментальний метод фізики. Абстракції та моделі у фізиці. Фізичні величини та їх вимірювання. Система одиниць фізичних величин. Кінематика матеріальної точки. Кінематика твердого тіла. Динаміка матеріальної точки. Перетворення Лоренца. Рух системи матеріальних точок. Закон збереження імпульсу. Закон збереження енергії. Рух тіл змінної маси. Кінетична енергія твердого тіла Рух при наявності сил тертя. Рух у полі сил тяжіння. Коливання. Гармонічні коливання. Згасаючі коливання. Вимушені коливання. Явище резонансу. Механіка пружних тіл. Механіка рідин і газів. Гідростатика. Хвильовий рух. Елементи акустики. Основне рівняння кінетичної теорії газів; термодинамічні величини; статистичний і термодинамічний метод опису речовини; кінетичні характеристики молекулярного руху; задачі термодинаміки (поняття роботи, теплоти, внутрішньої енергії); процеси в ідеальних газах; закони реального газу; процеси, що відбуваються в рідких розчинах; молекулярний опис явищ в твердих тілах. основні ідеї, поняття і закони електрики і магнетизму, закони постійного струму, діелектричні властивості кристалів, механізми електропровідності, електропровідність металів та напівпровідників, електромагнітну індукцію, рівняння Максвелла, електромагнітні коливання і хвилі, основні методи вимірювання електричних і магнітних величин та обробки даних експериментальних вимірювань. Основні поняття, визначення та закони оптики; теоретичні основи оптичних явищ; будова та принцип дії

основних оптичних приладів. Основні властивості атомних ядер, основні властивості ядерних сил, основні закономірності і теоретичні уявлення про механізми α -, β -, γ -розпаду, моделі атомних ядер, ядерні реакції та їх класифікація, реакція поділу атомних ядер та її практичне використання, основні положення фізики елементарних частинок.

Оцінювання: поточне: контрольні роботи, усні відповіді, захист лабораторних робіт; форма підсумкового контролю – СПК, НМТ

Дисципліна: **Хімія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр.

Мета: підвищення загальної освіченості майбутніх молодших спеціалістів, заохочення до вивчення даного предмета; формування засобами навчального предмета ключових компетентностей, необхідних для соціалізації, творчої самореалізації особистості, розуміння природничо-наукової картини світу; вироблення екологічного способу й стилю мислення, поведінки; утвердження гуманістичного світогляду особистості, орієнтованої на вищі національні та загальнолюдські ідеали й цінності.

Завдання: засвоєння системи знань про фундаментальні закони та факти хімії; висвітлення ролі хімії як науки, що забезпечує вирішення глобальних проблем людства, таких як енергетична, сировинна, продовольча та проблеми створення нових матеріалів; уміння здійснювати пошук, опрацьовувати та систематизувати наукову інформацію, оцінювати її достовірність; уміння самостійно й умотивовано організувати власну пізнавальну діяльність, виконувати лабораторні експерименти, проводити розрахунки за хімічними формулами і рівняннями; орієнтуватися і приймати рішення у проблемних наукових та практичних ситуаціях; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей студентів у процесі вивчення предмета «Хімія»; формування розуміння впливу хімії на технічний прогрес людства; пояснення хімічних процесів, що відбуваються в природі, побуті та на виробництві; вироблення навиків екологічно правильної поведінки в довкіллі; екологічне виховання студентів у цілому; розуміння небезпеки хімічних забруднень та їх впливу на організм людини, ризику безпечного поводження з легкозаймистими, токсичними та вибуховими речовинами; використання набутих знань та вмінь у практичному житті та побуті для визначення можливостей перебігу хімічних перетворень у різних умовах і розуміння їх наслідків; виготовлення розчинів необхідної концентрації в побуті та на виробництві.

Зміст дисципліни. Повторення питань курсу хімії основної школи.

Неметалічні елементи та їх сполуки. Металічні елементи та їх сполуки. Органічні сполуки. Хімія і життя.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ

Дисципліна: **Біологія і екологія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 2 роки, 2, 3 семестри.

Мета: забезпечення підготовки фахових молодших бакалаврів знаннями з біології, формування наукової картини живої природи, екологічної культури, зміцнення духовного і фізичного здоров'я, формування ключових компетентностей, яких потребує сучасне життя.

Завдання: засвоєння студентами знань про хімічну будову, властивості, структуру і функціонування живих систем на різних рівнях організації живого; взаємозв'язки між живими системами, неживою природою; оволодіння методологією наукового пізнання; вміннями самостійного вивчення основних понять, законів, біологічних закономірностей; уміннями спостерігати, досліджувати і пояснювати явища природи; застосовувати теоретичні знання з метою професійного самовизначення у прикладних сферах людської діяльності (медицина, сільське господарство, біотехнологія, педагогіка); формування вмінь встановлювати гармонійні стосунки з природою на основі поваги до життя як найвищої цінності, до всього живого як унікальної частини біосфери; емоційно-ціннісного ставлення до природи, до себе, до людей, до загальнолюдських духовних цінностей; формування умінь використовувати набуті знання для оцінки наслідків своєї діяльності по відношенню до навколишнього середовища, здоров'я інших людей, власного здоров'я, обґрунтування та дотримання заходів профілактики захворювань, правил поведінки у природі; розвиток інтелектуальних і творчих здібностей та якостей особистості, прагнення до самоосвіти; виховання переконаності у можливості пізнання живої природи, необхідності дбайливого ставлення до оточуючого середовища, власного здоров'я.

Зміст дисципліни. Розділ I. «Молекулярний рівень організації життя». Розділ II «Клітинний рівень організації життя». Розділ III «Організмний рівень організації життя». Розділ IV «Надорганізмні рівні організації життя». Розділ V «Історичний розвиток органічного світу».

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ.

Дисципліна: **Географія**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: вдосконалити уяву студентів про географічну картину світу, утверджувати поняття про географію як конструктивну науку і формувати географічне мислення на основі історичного, територіального, комплексного, типологічного, проблемного і конструктивного підходів.

Завдання: формування соціальної та поглиблення функціональної, інформаційної та ціннісно-сутнісної компетенції.

Зміст дисципліни. Вступ. Предмет соціально-економічної географії світу. Історико-географічні регіони світу. Видатні економ-географи світу.

Розділ I. Загальна економіко-географічна характеристика світу. Політична карта світу. Населення світу. Взаємодія суспільства і природи. Світові природні ресурси. Світове господарство. Промисловість. Глобальні проблеми людства. Розділ II. регіони та країни світу. Країни Європи. Країни

Азії. Країни Північної Америки. Країни Латинської Америки. Країни Африки, Австралії та Океанії.

Оцінювання: поточне оцінювання, форма підсумкового контролю – СПК, НМТ.

Дисципліна: **Фізична культура**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік; 1, 2 семестри.

Мета: послідовне формування фізичного виховання особистості фахівця відповідного рівня освіти.

Завдання : формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості і підготовки її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, установлення на здоровий спосіб життя, фізичне вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом; формування системи знань з фізичної культури та здорового способу життя, необхідних у процесі життєдіяльності, навчання, роботі, сімейному фізичному вихованні; зміцнення здоров'я, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності на протязі всього періоду навчання; оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами раціональної фізкультурної діяльності, забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвиток й удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості.

Зміст дисципліни. Теоретична підготовка

1. Фізична культура і спорт у системі загальнолюдських цінностей, забезпечення здоров'я і фахової дієздатності.

2. Фізична культура і система фізичного виховання у вищих навчальних закладах.

3. Фізична культура і основи здорового способу життя студента.

4. Фізична підготовка в системі фізичного вдосконалення людини.

5. Контроль і самоконтроль у процесі фізичного удосконалення.

Методична підготовка

1. Засоби перевірки і оцінки головних рухових якостей (витривалість, сила, швидкість, спритність, гнучкість) та навичок, умінь (плавання, легка атлетика, ігрові види спорту, туризм, орієнтування тощо)

2. Організація і методика проведення самостійних занять з фізичного виховання в умовах вищого навчального закладу.

3. Методика самоконтролю в процесі занять фізичними вправами.

4. Основи методики побудови визначеної форми занять системами фізичних вправ.

5. Основи методики загартування.

Оцінювання: поточне оцінювання, форма підсумкового контролю – СПК

Дисципліна: **Захист України**

Статус: нормативна.

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестри.

Мета: підготовка студентів до надання першої медичної допомоги постраждалим в умовах надзвичайних ситуацій мирного і військового часу при отриманні механічних травм, радіаційних уражень та різноманітних отруєнь і укусів.

Завдання: знати заходи, ліки і засоби першої медичної підготовки при різноманітних ушкодженнях і хворобах; вміти надавати першу допомогу постраждалим від надзвичайних ситуацій; набути первинних навичок у проведенні реанімаційних заходів, прийомів зупинки кровотеч, іммобілізації, накладання пов'язок при пораненнях, оволодінні засобами медичної допомоги при різноманітних отруєннях.

Зміст дисципліни. Основні травми та перша допомога при них.

Основні методи реанімації потерпілих та правила надання першої допомоги. Фізіологічні основи статевих відносин. Профілактика інфекційних захворювань та догляд за хворими.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК

Дисципліна: **Мистецтво (Історія української культури)**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Мета: викладання дисципліни «Мистецтво (Історія української культури)» – ознайомити студентів з основними історичними етапами української культури та основними складовими культури – мистецтвом, етнографією та матеріальною культурою, науковими знаннями, що дозволяють їм визначити, класифікувати тенденції розвитку української культури, вивчити різні аспекти системного зв'язку всіх складових культури.

Завдання курсу полягає у тому, щоб ознайомити студентів з основами сучасних підходів до історії національної культури, особливостями історичного розвитку української культури, виявити її зв'язок з соціальними, політичними, цивілізаційними, побутовими, мистецькими явищами і процесами, навчити студентів вільно оперувати сучасними концептами історичної культурології та широким фактологічним матеріалом.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, залік

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: **Громадянська освіта**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Мета викладання дисципліни є розкриття причин виникнення, сутності держави і права, принципів, закономірностей та механізмів походження, розвитку і функціонування цих інституцій та інших державно-правових явищ. Оволодіння матеріалом дисципліни забезпечить, по-перше, формування у майбутніх фахівців фундаментального правового мислення як

методологічного знаряддя розв'язання складних питань сучасної правової дійсності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

- опанування методологією дослідження державно-правових явищ;
- розкриття загальнотеоретичних правових понять та категорій;
- дослідження сутності, змісту та форми держави і права;
- дослідження феномену правової держави у її співвідношенні з громадянським суспільством.

Зміст дисципліни розкривається в темах: Основи теорії держави і права. Конституційне право України. Права і свободи громадянина України відповідно до Конституції України. Виборче право України. Адміністративне право України. Цивільне право України. Спадкове право України. Банківське право України. Трудове право України. Трудова дисципліна, робочий час та відпочинок. Кримінальне право України. Основи сімейного права України. Права та обов'язки дітей та батьків. Основи земельного права України.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК

Дисципліна: **Інформатика (Інформатика та комп'ютерна техніка, інформаційні системи і технології сфери послуг)**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1,2 рік, 1,2,3 семестр

Мета: дисципліна передбачає формування у студентів практичної бази знань та підготовка до ефективного використання сучасних інформаційних технологій та новітнього програмного забезпечення відповідно до специфіки трудової діяльності працівників підприємств сфери гостинності.

Завдання: забезпечити розуміння студентами суті та значення сучасних інформаційних технологій в готельному бізнесі; підготувати студентів до використання знань з дисциплін і інформаційні системи в готельному господарстві в навчальній і самостійній практичній діяльності; забезпечити практичне засвоєння студентами отриманих знань і набуття навичок та досвіду роботи з інформаційними системами і технологіями в сфері гостинності; відпрацьовувати у студентів адекватне розуміння та бажання використовувати персональні комп'ютери, сучасне програмне забезпечення у майбутній професії

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Поняття інформаційної системи. Співвідношення інформаційної технології та інформаційної системи.
2. Інформаційна система як об'єкт управління.
3. Етапи розвитку і впровадження інформаційної системи.
4. Загальна характеристика готельного бізнесу.
5. Поняття автоматизованої системи управління готелем.
6. Огляд ринку програмного забезпечення управління готелем
7. Системи управління готелями (Hotel Management System). Основні складові модулі.
8. Специфічні особливості вітчизняних систем управління готелями.

9. HMS з Америки.
10. On-line бронювання готельних послуг
11. Глобальні системи бронювання готельних послуг
12. «Парус – Готель» нове покоління систем управління для готелів.
13. OPERA Enterprise Solution – система управління готелем - швидкість, надійність, функціональність простота використання.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, залік
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Світове готельне господарство

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3,4 семестр

Мета: основна мета дисципліни «Світове готельне господарство» полягає в формуванні у майбутніх фахівців необхідного рівня знань у сфері готельної справи з метою використання отриманих знань, навичок та вмінь у подальшій практичній та професійній діяльності.

Завдання: ознайомитись з історією розвитку готельного господарства у світі; вивчити основні терміни та поняття у сфері готельного господарства; сформувати знання про основні типи підприємств готельної індустрії; з'ясувати роль менеджменту та маркетингу при організації готельної справи та наданню готельних послуг; розкрити роль інтер'єру та екстер'єру, архітектурної організації будівель готелю; вивчити особливості роботи основних служб готелю; розкрити значущість та ефективність інформаційних технологій, організації харчування тощо.

Предметом є типи підприємств готельного господарства та організація надання готельних послуг у світі.

Зміст дисципліни.

1. Історія становлення та розвитку світового готельного господарства.
2. Підприємства готельного господарства у світовому готельному бізнесі: форми управління та класифікація за основними ознаками.
3. Класифікація підприємств готельного господарства у світі: особливості національних систем.
4. Нормативно-правові основи регулювання якості послуг у діяльності готельних підприємств у світі та в Україні.
5. Основи менеджменту в готельній індустрії.
6. Організація і технологія обслуговування в готелях.
7. Архітектурно-планувальна організація готельних споруд.
8. Сучасні принципи оформлення екстер'єру та інтер'єру готелів.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, екзамен
Кількість кредитів ЄКТС - 6

Дисципліна: Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного господарства

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3, 4 семестр

Мета: курс «Організація та технологія обслуговування в закладах ресторанного господарства» спрямований на формування в студентів комплексу спеціальних знань про особливості обслуговування закладів ресторанного господарства в готельній індустрії; здатності виконувати планувальні функції в процесі діяльності закладів галузі; надання студентам спеціальних знань про раціональну організацію праці та забезпечення належного рівня якості послуг у закладах ресторанного господарства;

Завданням вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка фахівців з таких питань:

- основи організації закладів ресторанного господарства як ланки надання послуг;
- загальні принципи організації систем обслуговування у сфері ресторанного господарства;
- характеристика та класифікація видів, методів та форм обслуговування споживачів у закладах ресторанного господарства;
- організація обслуговування споживачів під час проведення спеціальних заходів, у місцях відпочинку, на пасажирському транспорті тощо;
- організація обслуговування туристів.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Ресторанне господарство, його місце в індустрії гостинності та тенденції розвитку.
2. Характеристика методів і форм обслуговування. Класифікація послуг закладів ресторанного господарства.
3. Інформаційне забезпечення процесу обслуговування.
4. Організація обслуговування споживачів у ресторанах.
5. Спеціальні види послуг і форми обслуговування:
 - послуги з організації харчування учасників з'їздів, конференцій, фестивалів, форумів та нарад;
 - послуги з організації харчування в готелях;
 - послуги з організації харчування пасажирів залізничного транспорту;
 - послуги з організації харчування в аеропорту і на борту літака;
 - послуги з організації харчування пасажирів на автомобільному та водному транспорті;
 - організація обслуговування в місцях масового відпочинку;
 - організація форм прискореного обслуговування;
 - особливості обслуговування в готельно-туристичних комплексах.
6. Організація обслуговування в номерах готелів.
7. Обслуговування індивідуальних туристів та груп туристів в ресторані.
8. Особливості обслуговування іноземних туристів.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, екзамен

Кількість кредитів ЄКТС - 6

Дисципліна: **Естетичне оформлення готелів та ресторанів**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Мета: метою вивчення навчальної дисципліни «Естетичне оформлення готелів» є оволодіння студентами технологією формування та підтримання позитивного іміджу готельного комплексу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Естетичне оформлення готелів» є теоретична та практична підготовка студентів спеціальності „Готельне обслуговування” з питань принципу формування інтер'єру готелів, меблювання та оформлення різних груп приміщень в готелях.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Історія будівлі готельного типу. Сучасна концепція архітектури споруд готельного та ресторанного господарства
2. Основна характеристика будівель готельних та ресторанних комплексів та їхнього інтер'єру. Історія розвитку інтер'єру. Інтер'єр як художня композиція
3. Декоративне мистецтво в художньому оформленні інтер'єрів готелів.
4. Колір в інтер'єрі готелів та прийоми колірного вирішення.
5. Принципи розташування меблів в інтер'єрі готелів. Декоративні і меблеві тканини.
6. Освітлення в інтер'єрі та його роль в інтер'єрі номерів готелю.
7. Озеленення готельних комплексів.. Рослини в приміщенні готелів та ресторанів

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – екзамен
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Екологія

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Мета: викладання навчальної дисципліни „Екологія” є формування базових знань про теоретичні основи загальної екології, засвоєння основних закономірностей, законів, правил створення та функціонування екосистем і їх структурних елементів, принципів раціонального природокористування та основ природозбереження.

Завдання: оволодіти основними теоретичними положеннями сучасної екології, знати терміни, поняття, екологічні закони, принципи і правила; • розкрити загальні закономірності організації життя на організмовому, популяційному, екосистемному рівнях і на цій основі розробити принципи раціонального використання природних ресурсів в сучасних умовах; • дослідження особливостей життя, в тому числі у зв'язку з антропогенним впливом на природні екологічні системи; • створення наукової основи раціональної експлуатації біологічних ресурсів; • прогнозування змін природи під впливом діяльності людини; • збереження середовища існування людини; • ознайомитися з проблемами екологічної безпеки та оцінкою впливу на навколишнє природне середовище; • знати загальні підходи щодо контролю та управління якістю середовища.

Зміст дисципліни. Екологія в системі природничих, соціальних та технічних наук. Екологічні фактори. Популяція. Біогеоценоз. Екосистема. Агроекосистема. Екологічні проблеми атмосфери. Екологічні проблеми гідросфери. Екологічні проблеми літосфери. Екологічна складова природокористування.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік.
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Організація та технологія обслуговування в готелях

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3, 4 семестр.

Мета: дисципліна передбачає оволодіння студентами технології приймання та обслуговування споживачів готельних послуг видами і порядком оформлення документації при прийманні та розміщенні споживачів готельних послуг, основними технологічними процесами виробництва та споживання готельних послуг, нормативною хронологією здійснення технологічних циклів та операцій працівниками поверхової служби приймання та обслуговування готелю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація та технологія обслуговування в готелях» є теоретична та практична підготовка студентів спеціальності «Готельне обслуговування» з питань еволюції підприємств індустрії гостинності, технології готельних послуг, класифікації засобів розміщення, вивчення видів технологічних циклів основних технологічних процесів виробництва і споживання готельних послуг, нормативно-правового забезпечення галузі.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Етапи розвитку підприємств індустрії гостинності. Сучасний стан та тенденції розвитку готельної індустрії в Україні та за кордоном.
2. Класифікація засобів розміщення. Форми управління готельним підприємством.
3. Основні моделі організації готельної справи. Типізація готельних номерів.
4. Структура управління готелю. Основні служби готелю. Фактори, що впливають на зміст і форми обслуговування в готелях.
5. Нормативно-правова база індустрії гостинності, органи управління.
6. Персонал як складова частина готельного продукту. Поверхова служба готелю. Технологічні цикли та операції, послідовність їх виконання поверховим персоналом готелю.
7. Організація роботи поверхового персоналізація готелю (покоївок) відповідно до «Поведінкового стандарту». Технологія забезпечення білизною на поверсі. Організація обліку та зберігання матеріальних цінностей готелю.
8. Організація виїзду з готелю. Організація надання додаткових послуг на поверсі. Організація та планування праці на поверсі.

9. Організація роботи служби приймання та обслуговування в готелі. Технологічні цикли та операції, послідовність їх виконання СПО. Посадові обов'язки працівників СПО. Стандарт роботи працівників СПО.
10. Технологія роботи служби консьєржів в світовій практиці. Нормативна та експлуатаційна документація служби приймання та обслуговування.
11. Організація надання додаткових послуг в готелі. Піктограми та аббревіатури, що використовуються в готелі.
12. Комплексне туристичне обслуговування. Основні принципи туристичного обслуговування.
13. Управління номерним фондом. Контроль за зайнятістю номерного фонду.
14. Якість надання готельних послуг. Якість надання готельних послуг. Вивчення та аналіз попиту на готельні послуги. Стандартизація і сертифікація готельних послуг.
15. Управління якістю послуг готельного підприємства та елементи системи якості. Мотивація персоналу до якісного обслуговування. Культура обслуговування в готелях.
16. Організація інформаційно-рекламного обслуговування в готелях.
17. Технологія забезпечення безпеки проживаючих в готелі. Організація надання медичного обслуговування в готелі.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, екзамен
Кількість кредитів ЄКТС - 6

Дисципліна: Польська мова

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1, 2 рік, 2,3 семестр

Метою є формування в студентів комунікативної компетентності з урахуванням комунікативних умінь, сформованих на основі мовних знань і навичок, оволодіння уміннями та навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.

Основними завданнями: практичне оволодіння мовним матеріалом; формування у студентів сучасних уявлень про реалії життя в іншомовних країнах; підготовку майбутнього фахівця; удосконалення комунікативних умінь й навичок володіння польською мовою при спілкуванні на професійні теми.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Знайомство. Вивчення алфавіту польської мови та основні правила читання .
2. Світ за вікном.
3. Людина та її оточення.
4. Орієнтування в місті.
5. Свята й традиції.
6. Студентське життя.

7. Рідний край.
 8. Типи готелів. Послуги готелів.
 9. Систематизація та узагальнення вивченого за I курс. Іменник.
 10. Мій ідеал.
 11. Подорож.
 12. Інтер'єр приміщення.
 13. Покупки й послуги.
 14. Гроші. Пункти обміну валют.
 15. Харчування та обслуговування в закладах харчування
 16. Медичне обслуговування.
 17. Природа.
 18. Від'їзд гостя.
 19. Засоби комунікації та сучасні технології в нашому житті.
 20. Культура та мистецтво.
 21. Київ – столиця України.
 22. Найбільші міста та туристичні центри України.
 23. Найбільші міста та туристичні центри Польщі.
 24. Україна. Туристичні центри України.
 25. Польща. Туристичні центри Польщі.
- Оцінювання:** поточне, форма підсумкового контролю – СПК, залік
- Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: **Основи правознавства та правове регулювання готельно-ресторанного бізнесу**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: формування навичок оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері готельно-ресторанного бізнесу; вивчення організаційних та технологічних особливостей здійснення правового регулювання підприємств сфери гостинності; методи групування, систематизації та узагальнення – для здійснення класифікації нормативно-законодавчого регулювання підприємств готельно-ресторанного бізнесу; економіко- виявлення основних тенденцій розвитку підприємств у сфері гостинності; визначення факторів інтенсифікації сфери гостинності, які вимагають удосконалення нормативно-правового забезпечення.

Основними завданнями, які мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є: ознайомити студентів з сучасним станом та перспективами розвитку системи готельно-ресторанного бізнесу; дослідження напрямків діяльності готельно-ресторанного бізнесу.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Загальнотеоретична характеристика джерел права
2. Поняття та ознаки джерела права.
3. Історичний розвиток та сучасний стан правового регулювання готельно-ресторанного бізнесу.
4. Правовий статус суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

5. Юридичні вимоги щодо готельно-ресторанної справи.
6. Правила користування готелями та надання готельних послуг.
7. Правила перетинання державного кордону громадянами України.
- 8.Юридична відповідальність суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Охорона праці і безпека життєдіяльності

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Метою вивчення дисципліни є набуття знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Вступ. Загальні питання охорони праці.
2. Правові та організаційні основи охорони праці.
3. Державне управління охороною праці, державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.
4. Організація охорони праці на підприємстві. Навчання з питань охорони праці
5. Профілактика травматизму та професійних захворювань.
6. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони. Освітлення виробничих приміщень. Вібрація. Шум, ультразвук та інфразвук.
7. Електромагнітні поля та випромінювання радіочастотного діапазону.
8. Випромінювання оптичного діапазону. Іонізуюче випромінювання.
9. Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень.
10. Основи виробничої безпеки. Загальні вимоги безпеки
11. Електробезпека. Основи пожежної профілактики на виробничих об'єктах

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – екзамен

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Економічна теорія та економіка підприємства

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Метою є формування у студентів ключових компетентностей та навичок практичної роботи щодо методів організації ефективного господарювання на рівні підприємства; набуття теоретичних і практичних знань щодо вирішення конкретних економічних завдань, які дозволили б їм найкращим чином досягти економічних цілей підприємства – одержання високих прибутків, вибір найбільш оптимальних рішень на перспективу.

Завдання вивчення дисципліни: вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів; набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні; вивчення підходів щодо формування виробничої програми розвитку суб'єктів господарювання з метою здійснення поточного та перспективного планування їх фінансово-господарської діяльності; прийняття зважених управлінських рішень, спрямованих на підтримку позитивної динаміки розвитку фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Ввідна лекція.
2. Підприємство як об'єкт господарювання. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.
3. Економічна ефективність науково-технічного прогресу.
4. Зовнішнє середовище господарювання підприємств.
5. Структура та управління підприємством.
6. Планування діяльності підприємства.
7. Інноваційна та інвестиційна діяльність.
8. Ресурсне забезпечення підприємства.
9. Основні фонди підприємства
10. Обігові засоби підприємства
11. Персонал та оплата праці на підприємстві.
12. Мотивація діяльності.
13. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства
14. Витрати на виробництво та реалізацію продукції.
15. Економічна безпека та антикризова діяльність

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Українська мова за професійним спрямуванням

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Метою є ознайомлення студентів з основними вимогами до укладання та оформлення документів, забезпечення розвитку культури індивідуального професійного мовлення студентів; формування наукових уявлень про функціонально-стильові особливості сучасної української літературної мови і передусім знань про офіційно-діловий стиль як основу професійного мовлення менеджера з логістики ; надання необхідної допомоги в підвищенні рівня

їхньої культури мовлення, формуванні умінь і навичок продуктивного комфортного спілкування з колегами та керівництвом, запобіганні небажаним помилкам під час підготовки та укладання необхідних документів державною мовою.

Основними завданнями є формування чіткого і правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності фахівців у сфері обслуговування; забезпечення досконалого володіння нормами сучасної літературної мови; вироблення навичок самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвиток творчого мислення студентів; виховання поваги до української літературної мови та до мовних традицій; формування навичок оперування професійною термінологією; усебічне сприяння розвитку культури індивідуального професійного мовлення студентів; свідоме засвоєння суспільно-визнаних норм мовленнєвої поведінки залежно від мети й обставин спілкування.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Державна мова — мова професійного спілкування.
2. Диференціація сучасної літературної мови.
3. Нормативні засади мови авіаційного спрямування та граматична правильність мовлення фахівця.
4. Усне професійне спілкування фахівця в галузі менеджменту.
5. Документ як писемна форма мови фахівця в галузі менеджменту.
6. Особливості укладання документів.
7. Терміни та їх місце в професійному мовленні фахівця в галузі менеджменту.
8. Стандарти наукового стилю в професійній діяльності.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – залік

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Іноземна мова за професійним спрямуванням (англійська)

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5, 6 семестр.

Мета: дисципліна передбачає формування необхідної комунікативної спроможності у сферах побутового та професійного спілкування в усній та письмовій формах в галузі туризму.

Завдання курсу: набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами; користування усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики; перекладу з іноземної мови на рідну текстів загальноекономічного характеру; збагачення базового загального лексикону та вивчення історичного лексикону; формування вмінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Фонетичні норми іноземної мови.
2. Нормативна граматики іноземної мови.

3. Аудіювання та мовлення.
4. Читання.
5. Лексичний мінімум: 1100 лексичних одиниць.
 - Категорії буття.
 - Географічні, демографічні, економічні та політичні дані країни світу, мова якої вивчається, та України.
 - Лексика професійного спілкування.
 - Лексика ділових контактів.
 - Особливості діалогу професійно-орієнтованого характеру.
6. Мовленнєвий етикет спілкування.
7. Елементи усного та письмового перекладу інформації з іноземної мови.
8. Ділове листування.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, екзамен.
Кількість кредитів ЄКТС - 6

Дисципліна: Іноземна мова за професійним спрямуванням (німецька)

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5, 6 семестр.

Мета: дисципліна передбачає розвиток мовної та мовленнєвої компетенції, який ґрунтується на принципі єдності тематичного та інтеркультурного аспектів в туризмі.

Завдання курсу: забезпечення вільним володінням студентами мовою, у першу чергу, в ситуаціях професійного спілкування; навчання та вдосконалення різних видів мовленнєвої діяльності, аудіювання, говоріння, діалогічного мовлення, читання, письма та перекладу; переклад з іноземної мови на рідну текстів загальноекономічного характеру; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; читання літератури з елементами спеціалізації зі словником.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Фонетичні норми іноземної мови.
2. Нормативна граматики іноземної мови.
3. Аудіювання та мовлення.
4. Читання.
5. Лексичний мінімум: 1100 лексичних одиниць.
 - Категорії буття.
 - Географічні, демографічні, економічні та політичні дані країни світу, мова якої вивчається, та України.
 - Лексика професійного спілкування.
 - Лексика ділових контактів.
 - Особливості діалогу професійно-орієнтованого характеру.
6. Мовленнєвий етикет спілкування.
7. Елементи усного та письмового перекладу інформації з іноземної мови.
8. Ділове листування.

Оцінювання: поточне, форма підсумкового контролю – СПК, залік

Кількість кредитів ЄКТС - 6

Дисципліна: **Основи психології**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5, 6 семестр.

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: **Стандартизація в готелях і ресторанах**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5, 6 семестр.

Мета: формування базових знань і навичок щодо організаційних, нормативно-правових питань якісного обслуговування у готельній і ресторанній сфері, принципів ефективного функціонування підприємств, методів контролю та оцінювання рівня якості обслуговування, умінь та навичок застосування загальнотеоретичних засад для розв'язання конкретних завдань щодо контролю, забезпечення, підвищення і управління якістю обслуговування формуванні майбутніх фахівців глибоких теоретичних знань умінь в області стандартизації в готелях і ресторанах, а також з питань управління якістю для забезпечення стабільної роботи готельно-ресторанного господарства в конкурентному середовищі.

Завдання: - навчити сучасних фахівців впевнено орієнтуватися у питаннях стандартизації, сертифікації якістю послуг;

- ознайомити студентів з основними нормативними документами у сфері стандартизації, чинними в Україні, з організацією робіт із стандартизації, з правилами розроблення та застосування стандартів;

Завдання дисципліни: вивчити методи контролю якості послуг готельно-ресторанної справи і порівняти фактичні показники якості з плановими.

Зміст дисципліни. Основні поняття і визначення стандартизації. Види стандартизації. Значення стандартизації. Державна політика в сфері стандартизації. Міжнародні, регіональні, національні організації зі стандартизації. Методичні основи стандартизації в готелях та аналогічних засобах розміщення. Ефективність стандартизації в готелях і ресторанах. Організація робіт зі стандартизації готелях і ресторанах. Застосування нормативно-правових документів в готельно-ресторанній справі. Особливості та рівні стандартизації готельних послуг. Особливості та рівні стандартизації ресторанних послуг.

Оцінювання: поточне, курсова робота, форма підсумкового контролю – СПК

Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: **Основи менеджменту**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр.

Мета: дисципліна передбачає формування системи базових знань у сфері менеджменту, усвідомлення концептуальних засад системного управління організаціями.

Завдання: вивчення основних категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Організація як об'єкт управління.
3. Прийняття управлінських рішень.
4. Планування в організації.
5. Організація як функція управління.
6. Мотивація.
7. Управлінський контроль.
8. Лідерство.
9. Управління конфліктами та стресами.
10. Ефективність управління.

Оцінювання: поточне, семестровий підсумковий контроль, курсовий проєкт.
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: **Основи маркетингу**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: дисципліна передбачає формування системи знань щодо базових категорій маркетингу, його принципів і методів, головних інструментів і технології вивчення ринку та організації маркетингової діяльності.

Завдання: вивчення основних понять, систем і алгоритмів маркетингу; набуття практичних навичок розв'язання конкретних маркетингових завдань; формування вмінь творчого пошуку резервів удосконалення маркетингової діяльності підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Сутність маркетингу і його сучасна концепція.
2. Класифікація маркетингу та його основні категорії.
3. Маркетингові дослідження.
4. Сегментація та позиціонування на ринку.
5. Маркетингова товарна політика.
6. Маркетингова цінова політика.
7. Маркетингова політика розподілу.
8. Маркетингова політика комунікацій.
9. Організація і контроль маркетингової діяльності.

Оцінювання: поточне, семестровий підсумковий контроль, курсовий проєкт.
Кількість кредитів ЄКТС - 3

Дисципліна: Гігієна і санітарія в підприємствах готельного та ресторанного типу

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: формування фахових компетентностей на основі знань теорії і практики організації в галузі гігієни і санітарії.

Завдання – сформувати компетентності теоретичного та практичного характеру, які стосуються:

- здатності генерувати нові ідеї курсу (креативність);
- здатності виявляти, ставити та вирішувати проблеми, цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність в галузі гігієни та санітарії;
- здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати
- інформацію з різних джерел, потрібну для розв'язання професійних завдань;
- розуміння необхідності та дотримання норм здорового способу життя.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Вступ. Закон України „Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”. Роль та значення державного нагляду в Україні, організація санітарно-оздоровчих заходів в готельних, туристичних комплексах. Поняття „санітарія” і „гігієна”. Види гігієни. Санітарно-гігієнічні вимоги до готельних та ресторанних комплексів. Благоустрій територій готельно-ресторанних комплексів. Загальна гігієна. Гігієна повітряного середовища, фізичні та хімічні властивості повітря. Домішки повітря і їх санітарне значення. Санітарно-гігієнічні вимоги до водопостачання, каналізації, освітлення та вентиляції. Мікроклімат жилих приміщень готелів. Загальні відомості про інфекційні захворювання. Класифікація інфекційних захворювань. Харчові отруєння і їх профілактика. Бактеріальні і небактеріальні отруєння. Гельмінтози. Санітарно-гігієнічні вимоги до збереження білизни, інвентарю в готельних комплексах. Організація дезінфікаційних заходів в готельних та ресторанних комплексах. Дезинфекція, дезинсекція та дератизація. Методи виконання. Санітарні вимоги при роботі з отрутохімікатами. Перша медична допомога персоналу готельних та ресторанних комплексів проживаючим до приходу лікаря. Особиста гігієна персоналу готельно-ресторанних комплексів.

Оцінювання: поточне, форма контролю- екзамен.

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: Етнографія

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: полягає у засвоєнні знань про особливості етнічної історії українського народу, формування етнічної території та її історико-етнографічне районування, розвиток традиційної побутової культури, духовних надбань.

Завдання: ознайомити з найбільш важливими концепціями сучасної етнографії, що дають широке уявлення про історичний розвиток науки; систематизувати знання про формування полінаціонального населення України та етнічні характеристики інтелектуальної активності представників різних етнокультур; отримати уявлення про специфіку етнічних настанов та механізми формування етностереотипів та штучні методи впливу на них з політичною метою; сформувати вміння орієнтуватися у навчальному потоці інформації та поєднувати досягнення різних наук під час дослідження складних явищ життя; оволодіти навичками оцінки специфіки мотивацій представників різних етносів та аналізу стану міжнаціональних відносин; проводити порівняльне (кроскультурне) вивчення особливостей різних етносів України.

Зміст дисципліни розкривається в темах: Національне відродження в контексті історичного досвіду. Предмет, об'єкт, завдання та функції етнографії. Методологічні та методичні засади етнографічного дослідження. Становлення етнографії як науки. Етнос як об'єкт дослідження. Класифікація народів світу. Антропологічна класифікація; раси. Мовна класифікація: мовні сім'ї, окремі мови. Етнічні меншини як невід'ємна складова державного та культурного становлення України. Терміни "національна меншина", "корінний народ", "українська нація", "український народ". Етнічні традиції як одна з складових етнопсихологічної картини світу. Поняття «традиція» та її функціонування в суспільстві. Сучасні уявлення про національну (етнічну) настанову. Формування етнічних та міжетнічних настанов у процесі соціалізації особистості. Етнічні стереотипи: причини та механізми стереотипізації, методи дослідження. Рівні міжетнічної взаємодії.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Рекламна діяльність**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: формування системи знань про методи і засоби реклами, компонування змісту, форми і структури рекламного звернення, вибір засобу реклами для різних груп цільових аудиторій; засвоєння студентами видів реклами та впливу її в готельно-ресторанній справі.

Завдання: вивчення сутності реклами в системі маркетингу, класифікаційних ознак видів і засобів реклами, методів вибору тексту для рекламного звернення, прийомів застосування засобів реклами; - ознайомлення з організаційними аспектами створення інформаційних рекламних продуктів, їх цілями та засобами здійснення у готельно-ресторанній сфері; - характеристика інформаційних кампаній для готельно-ресторанної галузі; - ознайомлення з

ефектами впливу реклами та процесом формування іміджу готелів та ресторанів.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Поняття реклами, види та типи сучасної реклами. Засоби рекламної діяльності. Детермінанти ефективності рекламної діяльності. Організація рекламної діяльності готельного підприємства. Підготовка, презентація і поширення спеціалізованої інформації. Використання рекламних та PR-технологій. Формування попиту та просування готельних та ресторанних послуг на ринку за результатами маркетингових досліджень та рекламної діяльності.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Міжнародна екскурсійна діяльність**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: є формування у студентів теоретичних, професійних знань і практичних навичок, що дадуть їм змогу самостійно організовувати й планувати екскурсійну діяльність; розробляти й проводити екскурсії; здійснювати екскурсійне обслуговування.

Дисципліна «Міжнародна екскурсійна діяльність» відіграє важливу роль у формуванні компетенцій у організації екскурсійної діяльності, отриманні необхідного комплексу теоретичних та практичних знань для вирішення певних організаційних завдань на сучасному рівні розвитку міжнародного туризму. Міжнародна екскурсійна діяльність є важливим чинником фахової передвищої освіти та культурного розвитку особистості.

Завдання - виявлення особливості розвитку міжнародної екскурсійної діяльності в контексті еволюції туристичної діяльності;

- визначення особливості створення інноваційного екскурсійного продукту та специфіку методики проведення оглядових та тематичних екскурсій;

- засвоєння практичних навичок професійної майстерності екскурсовода, зокрема, опанування методичними прийомами показу та розповіді, а також ораторським мистецтвом і комунікаційною майстерністю, в тому числі з іноземними туристами;

- розкриття механізмів управління екскурсійною діяльністю в ринкових умовах, а також організаційно-інституційних засад розвитку екскурсійної справи в Україні;

- вивчення сутності сучасних інструментів маркетингу і менеджменту міжнародної екскурсійної діяльності, моделі управління міжнародною екскурсійною діяльністю на національному рівні.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких модулях: науково-теоретичні основи міжнародної екскурсійної діяльності; міжнародні туристичні екскурсійні потоки; сучасний світовий ринок міжнародної екскурсійної діяльності.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Бізнес-планування проєктами**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Метою вивчення дисципліни є отримання умінь, знань та навичок, зокрема щодо теоретичних і методологічних основ підготовки, структури, логіки розробки, оформлення та презентації бізнес-плану, дослідження ринкового середовища, планування маркетингової, виробничої, організаційної та фінансової діяльності підприємства, оцінювання підприємницьких ризиків.

Завдання спрямовані на формування у студентів компетентностей щодо:

- виявлення сутності бізнес-планування, викладення методологічних і організаційних основ планування;
- виділення різних видів планування – бізнес-планування, перспективне та поточне планування, оперативно-календарне планування, а також визначення їх принципів і методів;
- визначення методичних принципів функціонального планування – планування збуту, маркетингової діяльності, асортименту, кінцевих результатів виробничо-господарчої діяльності підприємства індустрії гостинності, ресурсного забезпечення, тощо;
- обґрунтування необхідності оновлення продукції, організаційно-технічного розвитку підприємства, визначення відповідних методів;
- засвоїти основні теоретичні, методичні та організаційні основи проектного менеджменту;
- оволодіти методами управління проєктами на всіх фазах життєвого циклу проєкту.

Зміст навчальної дисципліни. Бізнес-планування у ринковій системі господарювання. Підготовка стадія розробки бізнес-плану. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану. Продукт та ринок. Маркетинг-план. Виробничий план. Організаційний план. Оцінка ризиків. Фінансовий план. Презентація бізнес-плану проєктами.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Організація краєзнавчо-туристичної роботи**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Метою вивчення дисципліни є опанування знань та вмінь студентами в галузі просування місцевого туристичного продукту на вітчизняний та міжнародний рівень, розкритті можливостей місцевих туристичних ресурсів для розвитку спортивно-оздоровчого, пізнавального та інших видів туризму в Україні.

Завдання курсу – теоретична та практична підготовка студентів на пряму підготовки «Готельно-ресторанна справа» з питань:

- історії розвитку краєзнавства в Україні;
- об'єкту і предмету туристичного краєзнавства;
- потенціалу природних та історико-культурних ресурсів України;

- вивчення видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України;
- дослідження курортних ресурсів України;
- організації використання печер для цілей туризму;
- вивчення музеїв як об'єктів туристичної діяльності;
- пріоритетів туристичної діяльності в регіонах України.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Об'єкт, основні завдання й теоретико-методологічні засади дисципліни. Туристичні ресурси України. Зміст і форми туристсько-краєзнавчої діяльності. Гуртки, секції, клуби, товариства – як стаціонарні форми туристсько-краєзнавчої роботи. Туристсько-краєзнавчі прогулянки, походи, екскурсії, змагання, зльоти, експедиції як туристські форми краєзнавчої роботи. Топографія і орієнтування на місцевості. Громадські та шкільні музеї – найскладніша форма туристсько-краєзнавчої діяльності. Короткий туристично-краєзнавчий огляд Івано-Франківщини.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Організація екскурсійного обслуговування**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів з екскурсійного обслуговування. Лекційний курс містить програмно-нормативні основи екскурсійної справи в Україні, основні закономірності розвитку екскурсійного та музейного туризму в Україні, науково-методичні основи екскурсознавства.

Завдання дисципліна вимагає від студентів уміння систематизувати інформацію з метою успішного застосування у подальшій роботі: науковій, дослідницькій, у сфері туризму.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах:

Предмет, завдання та загальні поняття і визначення «Організація екскурсійного обслуговування». Організація екскурсійної роботи. Методика та техніка проведення екскурсій. Особливості проведення різних видів екскурсій. Історія екскурсійної справи. Туристсько-екскурсійні організації. Класифікація екскурсій. Професійна майстерність екскурсовода. Особливості проведення екскурсій в музеях. Особливості організації подорожей та екскурсій.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Робота екскурсовода в туристичній компанії**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: забезпечити теоретичну та практичну підготовку студентів з екскурсійного обслуговування. Лекційний курс містить програмно-

нормативні основи екскурсійної справи в Україні, основні закономірності розвитку екскурсійного та музейного туризму в Україні, науково-методичні основи екскурсознавства.

Завдання навчальної дисципліни — дисципліна вимагає від студентів вміння систематизувати інформацію з метою успішного застосування у подальшій роботі: науковій, дослідницькій, у сфері туризму.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах: Предмет, завдання та загальні поняття і визначення «Основи екскурсоводства та робота екскурсовода в туристичній компанії». Організація екскурсійної роботи. Методика та техніка проведення екскурсій. Особливості проведення різних видів екскурсій. Історія екскурсійної справи. Професійна майстерність екскурсовода. Особливості організації подорожей та екскурсій.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Устаткування закладів в готельно-ресторанній справі**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета полягає у вивченні теоретичних основ процесів, що реалізуються в устаткуванні закладів готельно-ресторанного господарства, принципів його вибору за функціональним призначенням, технічними характеристиками, конструктивними та експлуатаційними особливостями, безпекою праці; оволодіння методиками розрахунків теоретичної продуктивності, обґрунтованої кількості машин та апаратів для технічного оснащення закладів готельно-ресторанного господарства; підготовка спеціалістів, спроможних знати й вирішувати питання по використанню нових видів машин і апаратів; формування у студентів компетенцій фахівців галузі готельно-ресторанного господарства в нових ринкових умовах.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Устаткування закладів в готельно-ресторанній сфері" є: - оволодіння студентами знаннями щодо вимог до устаткування закладів готельно-ресторанної сфери; - вивчення правил щодо оснащення житлової, адміністративної, обслуговуючої та підсобної груп приміщень закладів розміщення; - ознайомлення із оснащенням готельного номеру побутовими приладами; - вивчення характеристик устаткування для клінінгу; - вивчення технічних характеристик, номенклатуру, принцип дії та функціональне призначення механічного устаткування для закладів ресторанного господарства; - вивчення технічних характеристик, номенклатуру, принцип дії та функціональне призначення теплового устаткування для закладів ресторанного господарства; - вивчення технічних характеристик, номенклатуру, принцип дії та функціональне призначення холодильного устаткування для закладів ресторанного господарства; - вивчення технічних характеристик, номенклатуру,

принцип дії та функціональне призначення устаткування для шведського столу та кейтерингу.

Вступ. Класифікація, призначення, вимоги до устаткування закладів готельно-ресторанного господарства

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Командоутворення в проектній діяльності**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета:

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Управління якістю продукції та послуг**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета:

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Країнознавство**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: дати уявлення студентам про туристичні особливості різних країн; розглянути фактори, засоби і технології сучасного туристичного виробництва, природні переваги країн у виробництві туристичного продукту, дати розгорнутий соціально - і економіко-географічний опис провідних країн різних типів.

Основними завданнями дисципліни є вивчення економіко-географічного положення країн; вивчення народонаселення, звичаї як умови розвитку туризму; вивчення релігійних особливостей країн як фактор туристичного виробництва.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах:

Етнонаціональний склад населення. “Гарячі точки” регіону (Ольстер, країна басків). Геополітичне становище країн ЄС у світі. Етапи становлення Європейського Союзу. Значення для України розширення ЄС у травні 2004 р. Загальна характеристика економіки країн Західної Європи. Особливості західноєвропейської економічної моделі (роль державного сектору економіки, регуляторна політика, пріоритет соціальних та етичних цінностей), її відмінність від американської та японської моделей. Політичний устрій західноєвропейських країн. Конституційні монархії в регіоні, їх особливості. Парламентські та змішані республіки. Особливості європейського федералізму. Автономії в Іспанії та Італії. Роль демократичних цінностей у розвитку країн регіону. Правові системи країн Західної Європи, їх

класифікація. Становлення романо-германської правової сім'ї (рецепція римського права, кодифікація, роль доктрини, галузей права тощо). Романська (Франція, Італія, Іспанія, Греція) та німецька (ФРН, Австрія, Швейцарія) групи. Генезис сім'ї загального (англосаксонського) права та його особливості в Англії та Ірландії. Особливості скандинавської (північної) правової сім'ї. Специфіка змішаних правових систем Мальти та Шотландії.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Рекреаційна географія та географія туризму**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: полягає в наданні цілісного уявлення про просторові і часові закономірності та тенденції розвитку рекреації та туризму у країнах і регіонах світу, про територіальні туристично-рекреаційні системи, умови та фактори їх формування.

Завдання: оволодіти основами вчення про територіально-рекреаційні системи; виявити ресурсний потенціал рекреації; вивчити особливості сучасного рекреаційного природокористування; вивчити теоретичні та прикладні засади рекреаційного і туристичного районування; виконати оцінку рекреаційних ресурсів окремих країн і регіонів світу.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах: Рекреаційна географія та географія туризму, як наука, предмет дослідження та завдання. Поняття про туризм та рекреацію. Поняття рекреаційної діяльності. Теоретичні основи формування рекреаційних комплексів. Рекреаційні ресурси, їх класифікація. Рекреаційне природокористування та навантаження. Охорона природи при рекреаційному природокористуванні. Рекреаційне використання територій, що охороняються. Історія розвитку рекреаційної географії та географії туризму. Сучасні теорії та концепції географії туризму. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів. Рекреаційно-туристичні ресурси світу. Рекреаційно-туристичні ресурси України.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Краєзнавство**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета полягає в опануванні знань та вмінь студентами в галузі просування місцевого туристичного продукту на вітчизняний та міжнародний рівень, розкритті можливостей місцевих туристичних ресурсів для розвитку спортивно-оздоровчого, пізнавального та інших видів туризму в Україні.

Завдання полягають в :

- історії розвитку краєзнавства в Україні;
- об'єкту і предмету краєзнавства;
- потенціалу природних та історико-культурних ресурсів України;

- вивчення видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України;
- дослідження курортних ресурсів України;
- організації використання печер для цілей туризму;
- вивчення музеїв як об'єктів туристичної діяльності;
- пріоритетів туристичної діяльності в регіонах України.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в таких темах:

Об'єкт, предмет, науково-методичні основи краєзнавства. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Навчальні краєзнавчі екскурсії, спостереження і практичні роботи. Розробка пішохідного маршруту на найбільш відомий рекреаційний об'єкт в околицях свого населеного пункту та описання його в виді реферату. Перші місцеві дослідники-краєзнавці Гуцульщини. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України. Курортні ресурси України. Музеї як об'єкти краєзнавчої діяльності.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Психологія ведення ділових переговорів**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета:

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Барна справа**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета:

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Географія Карпатського регіону**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета:

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Туристичне краєзнавство**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Метою вивчення дисципліни є опанування знань та вмінь студентами в галузі просування місцевого туристичного продукту на вітчизняний та міжнародний рівень, розкритті можливостей місцевих туристичних ресурсів для розвитку спортивно-оздоровчого, пізнавального та інших видів туризму в Україні.

Завдання курсу – теоретична та практична підготовка студентів на пряму підготовки «Готельно-ресторанна справа» з питань:

- історії розвитку краєзнавства в Україні;
- об'єкту і предмету туристичного краєзнавства;
- потенціалу природних та історико-культурних ресурсів України;
- вивчення видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України;
- дослідження курортних ресурсів України;
- організації використання печер для цілей туризму;
- вивчення музеїв як об'єктів туристичної діяльності;
- пріоритетів туристичної діяльності в регіонах України.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в темах: Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Об'єкт, основні завдання й теоретико-методологічні засади дисципліни. Туристичні ресурси України. Фортеці, замки і монастирі як туристичні об'єкти. Курортні ресурси України. Організація використання печер для цілей туризму. Музеї як об'єкти туристичної діяльності. Київ і Київщина: пріоритети туристичної діяльності.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік
Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Організація транспортних перевезень**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: надання студентам повного обсягу знань з питань організації подорожей з використанням автотранспорту, річкових та морських суден, авіа-та залізничного транспорту.

Завданнями курсу «Організація транспортних перевезень», що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є: - розкриття питань обслуговування та перевезення туристів; - обґрунтування транспортних засобів та рухомий склад різних видів транспорту – локомотиви, вагони, морські й річкові судна, літаки, автобуси, автомобілі тощо.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в темах: Предмет та завдання курсу. Історичні аспекти розвитку транспортних подорожей. Методика діяльності туристичних фірм з організації транспортних послуг. Психологічні взаємовідносини клієнта і фірми. Основні підходи до забезпечення безпеки туристів при організації транспортних подорожей. Потенційні можливості транспортних послуг в Україні. Організація транспортних подорожей з наданням послуг залізничним транспортом. Організація подорожей з використанням метро. Організація авіаподорожей. Значення водних маршрутів для пасажирських транспортувань і туристичних цілей. Особливості організації комбінованих видів подорожей. Забезпечення сервісу та комфортності туристів на маршруті. Принципи формування бізнес-плану туристичної організації по реалізації транспортних

подорожей. Організаційно-правові засади функціонування туристичних фірм.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Історико-культурна спадщина Карпатського регіону**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: *Лекція 1. Карпатський регіон: загальна характеристика географічного розташування, соціально-економічного розвитку та культурно-історичного спадку Лекція 2. Методика історичного вивчення країн з точки зору туристичної галузі Лекція 3. Економічний потенціал країни (регіону) як складова частина туристичного дослідження Лекція 4. Туристична характеристика суспільної культури країни (регіону) Лекція 5. Вивчення культурно-історичного спадку країни через призму її мовно-релігійних особливостей Лекція 6. Мистецтво як компонент культури при його використанні у туристичній характеристиці регіону Лекція 7. Використання традицій, народної творчості й масової культури в туристичній характеристиці регіону Лекція 8. Характеристика історико-культурної спадщини Карпатського регіону Польщі Лекція 9. Характеристика історико-культурної спадщини Карпатського регіону Словаччини 2 Лекція 10. Характеристика історико-культурної спадщини Карпатського регіону Угорщини Характеристика історико-культурної спадщини Карпатського регіону Румунії Характеристика історико-культурної спадщини Карпатського регіону України*

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

Дисципліна: **Професійний етикет**

Статус: варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: вивчення дисципліни «Професійний етикет» передбачає формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок основними положеннями загально-громадського етикету, правилами ділового етикету та національними особливостями ділового спілкування в різних країнах.

Завдання: навчальної дисципліни «Професійний етикет» навчити студентів формувати імідж ділової людини, правилам поведінки за столом, на протокольних заходах, складати чоловічий та жіночий ділові костюми, гідно вести себе в будь-яких життєвих обставинах, а особливо, під час виконання професійних обов'язків.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Основи етикету.
2. Діловий імідж: принцип побудови, основні форми його прояву.

3. Особливості та норми службового етикету.
4. Особливості та норми службового етикету.
5. Комунікативна компетентність спеціаліста.
6. Етикет телефонного спілкування.
7. Національні особливості етикету різних країн.
8. Фізичний стан ділової людини ,як форма вираження ділового іміджу.

Оцінювання: поточне, форма контролю- залік

Кількість кредитів ЄКТС – 3

ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ ІЗ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ЧИТАЮТЬСЯ НА СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Акт – документ, складений однією або кількома особами, що підтверджує будь-які установлені факти або події.

Аналіз клієнтів (ціннісний) - аналіз, що проводиться для встановлення тих благ, вигод, які цінують клієнти, а також для визначення порівняльної оцінки клієнтами різних пропозицій конкурентів.

Апгрейд – зміна бронювання з метою надання гостеві номера поліпшеної комфортності без підвищення тарифу.

Археологічні об'єкти — городища, кургани, залишки стародавніх поселень, стоянок, укріплень, військових таборів, виробництв, іригаційних споруд, шляхів; могили, культові місця та споруди, мегаліти, наскальні зображення, ділянки історичного культурного шару, поля давніх битв, рештки життєдіяльності людини, що містяться під водою.

Баланс – це звіт про фінансовий стан підприємства, який відображує на певну дату його активи, зобов'язання і власний капітал.

Бальна оцінка туристичних ресурсів - тип якісної методики дослідження туристичних ресурсів, за яким відбувається порівняльна характеристика їх привабливості на певній території.

Бізнес – справа, заняття, що приносить дохід, підприємницька чи комерційна діяльність. **Бізнес-план підприємства** — структурований план основних аспектів діяльності розвитку підприємства, розроблюваний на основі стратегії підприємства.

Біосферні заповідники – природоохоронні, науково-дослідні установи міжнародного значення, що створюються з метою збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери, здійснення фонового екологічного моніторингу, вивчення навколишнього природного середовища, його змін під дією антропогенних факторів.

Бронювання - створення запису про продаж готельного номера певного типу у певному інтервалі дат з певною кількістю проживаючих у номері людей за певним тарифним планом.

Бунгало - невеликий туристичний готель, найчастіше на одну сім'ю, переважно в тропічних зонах відпочинку. Поширене в молодіжних турцентрах. За класом зручностей бувають дуже різні: від простих хатин для мисливців до комфортабельних будинків з дуже великою орендною платою.

Бухгалтерські рахунки – це спосіб узагальнення за економічно однорідними групами і поточного обліку активів, капіталу, зобов'язань, витрат та доходів підприємства.

Ваучер (туристичний або маршрутний) – документ на підставі якого надається обслуговування.

ВВП (GDP). Базовим статистичним показником в СНР є валовий внутрішній продукт (ВВП), який вимірює реальне виробництво кінцевих товарів і послуг (GDP - gross domestic product).

ВВП у ринкових цінах визначається з трьох позицій: з боку реального виробництва, з боку кінцевого використання ВВП, з боку доходів.

Визначення вартості туру є основою проведення певної цінової політики на ринку туристичних послуг.

Визначні місця - топографічно визначені зони або ландшафти, природні, природно- антропогенні витвори, що донесли до нашого часу цінність з антропологічного, археологічного, естетичного, етнографічного, історичного, мистецького, наукового чи художнього погляду.

Виставки – заходи, пов'язані з демонстрацією продукції та послуг, просуванням їх на внутрішній та зовнішній ринок і вивченням з цією метою кон'юнктури ринку.

Відвідувач (візитер) - людина, яка приїхала до іншої країни і має будь - яку мету, крім заробітку від своєї професійної діяльності.

Віддалена підтримка – вид послуги, яка надається в рамках договору на підтримку, що включає в себе надання фахівцями консультацій за телефоном «гарячої» лінії або безпосередній контроль і виправлення помилок користувачів на їхнє прохання за допомогою модемного з'єднання і/або інтернет з'єднання.

Відділ маркетингу (маркетингова служба) - структурний підрозділ організації, що здійснює маркетингову діяльність.

Відкритий квиток – мається на увазі відкрита дата в'їзду. Пасажир може забронювати квиток на пізніший час (день)

Відпочинок (дозвілля) - реалізація людиною потреб у відновленні та розвитку себе як біологічного виду, як соціального організму або необхідності "вбити" вільний час.

Вільний час - час протягом доби, якогось іншого періоду або життя людини, який не пов'язаний із виконанням нею професійних обов'язків і задоволенням фізіологічних потреб.

Віза - спеціальний дозвіл відповідних органів іноземного уряду на в'їзд, виїзд, проживання або проїзд через територію цієї держави.

Вільний час – частина позаробочого часу який використовується для фізичного, інтелектуального розвитку й відпочинку. Наявність вільного часу є необхідною умовою здійснення рекреаційної діяльності. Вільний час це динамічна категорія, що носить риси певної епохи, соціальної групи і змінюється як по обсягу, так і по змісту.

Внутрішні довкілля складають цілі, завдання, технологія та структура організації.

Виставкові центри – підприємства, основна діяльність яких пов'язана з організацією та проведенням виставок, з наданням послуг у сфері організації та проведення виставок (ярмарків). Виставкові центри повинні мати штат кваліфікованих працівників, відповідну матеріально-технічну базу (спеціальні виставкові площі та обладнання) та можуть надавати ці площі та обладнання для проведення виставок та ярмарків.

Внутрішній туризм - туризм всередині країни. Особливістю внутрішнього туризму є тимчасовий виїзд громадян конкретної країни з постійного місця проживання для відпочинку, задоволення пізнавальних інтересів, занять спортом та інших туристичних цілей. Здійснюється тільки в межах національних кордонів цієї країни. Використовується для визначення туризму резидентів в межах власної країни. У міжнародних розрахунках і статистиці внутрішній туризм може відноситися до визначення діяльності і витрати на туризм і нерезидентів в даній країні. Внутрішній туризм не є окремою сферою, а пов'язаний з усіма іншими секторами національного життя.

Внутрішній турист - відвідувач - резидент, який здійснює поїздку в межах своєї країни, але за межі свого звичайного середовища (особа, яка подорожує в межах України і постійно проживає в Україні).

Географія релігій - розділ соціальної географії, що вивчає розміщення різних релігій і релігійних сект залежно від соціально-географічних, етнічних і політичних чинників. **Готельний ланцюг** —одна з ланцюгових, франшизних або інших готельних систем, члени якої користуються особливими привілеями, особливо в національній системі бронювання.

Гід - екскурсовод (гід - провідник, гід - перекладач) - особа, компетенція якої підтверджена спеціальним сертифікатом, яка володіє спеціальною інформацією про місцевості перебування та об'єкти показу і надає екскурсійно - інформаційні та організаційні послуги й кваліфіковану допомогу учасникам тура в рамках договору про надання туристичних послуг.

Гід – фахівець з проведення екскурсій з туристами, що має на це ліцензію.

Головне призначення навчального краєзнавства - обов'язкове використання у викладанні здобутих краєзнавчих знань.

Дендрологічні парки – науково-дослідні природоохоронні установи, які створюються з метою збереження і вивчення у спеціально створених умовах різноманітних видів дерев і чагарників та їх композицій для найбільш ефективного наукового, культурного, рекреаційного та іншого використання.

День від'їзду - дата виїзду туриста із засобу розміщення.

День заїзду - дата прибуття туриста на засіб розміщення.

Державне краєзнавство - це комплексні наукові краєзнавчі дослідження територій країни державними науковими установами (музеями, науково-дослідними закладами, державними органами влади тощо).

Дитячими оздоровчими закладами вважають заклади, які створені з метою реалізації права кожної дитини на повноцінний відпочинок і оздоровлення,

зміцнення здоров'я дітей шкільного віку. Найбільш масовими є дитячі оздоровчі заклади з денним перебуванням, які здебільшого створюються на літній період на базі загальноосвітніх навчальних закладів. Крім того, влітку працюють оздоровчі заклади: санаторного типу, заміські, праці та відпочинку, відпочинку для старшокласників і учнівської молоді та профільні.

Державно-правове регулювання здійснюється органами законодавчої, виконавчої і судової влади, центральним елементом якої є Кабінет Міністрів, а безпосереднім органом із питань нагляду за страховою діяльністю - Міністерство фінансів України.

Діловий етикет – норми, які регулюють стиль роботи, манеру поведінки, спілкування при вирішенні ділових проблем.

Діловий лист – документ, який використовується для зв'язку, передавання інформації на відстані між кореспондентами (юридичними або фізичними особами).

Діловий прийом – зібрання запрошених гостей на честь завершення переговорів, підписання контракту, запрошених гостей, ювілею і презентації фірми та ін.

Діловий протокол – регламентований порядок зустрічей і проводів делегацій, проведення бесід, переговорів і прийомів, ведення ділового листування, підписання договорів, угод та ін.

Діловодство – сукупність операцій щодо створення, приймання, реєстрації, візування, підписання, затвердження, розмноження, передавання, відправлення, контролю, зберігання і знищення службової кореспонденції.

Договір — домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Договір франшизи – договір про передачу прав і привілеїв виробника туристичних послуг на їхню реалізацію (збут). Передбачає використання торгівельної марки франшизодавача як гарантії якості послуг.

Домова кухня – це заклад ресторанного господарства, призначений для виготовлення кулінарної продукції та продажу її домашнім господарствам. Цей заклад приймає від споживачів замовлення на кулінарну продукцію, булочні та борошняні кондитерські вироби, організовує консультації з питань готування їжі, може організовувати споживання їжі на місці.

Дохід — це виручка від реалізації продукції, робіт, послуг без вирахування наданих знижок, повернення проданих товарів та податків з продажу (податку на додану вартість, акцизного збору тощо).

Економіка — народне господарство країни або його галузь; терміном «економіка» визначають науки, які вивчають специфіку виробничих процесів у певній галузі або сфері суспільного виробництва, наприклад, «економіка промисловості», «економіка підприємництва», «економіка праці» тощо.

Економіка підприємства — наука про ефективність виробництва, шляхи і методи досягнення підприємством найкращих результатів при найменших затратах.

Екскалатор – це пасажирський похилий підйомник безперервної дії.

Екскурсант – тимчасовий візитер, що проживає в місці призначення менше 24 годин, включаючи круїзних мандрівників, але крім транзитних пасажирів.

Екскурсія - колективне відвідування учнівською та студентською молоддю визначних місць з освітньою, навчально-виховною, науковою чи розважальною метою.

Експедиції - найскладніша форма туристично-краєзнавчої роботи, що передбачає проведення певних наукових досліджень. У краєзнавчих експедиціях беруть участь безліч людей.

Експедиція - подорож, яка проводиться з учнівською та студентською молоддю з метою вивчення історії рідного краю, довкілля, явищ соціального життя, світової цивілізації, географічних, етнографічних, історичних об'єктів та їх дослідження з використанням технічних засобів пересування або без них.

Естафета - це така форма дитячого туризму, яка передбачає вивчення певного району, області, краю чи всієї країни не однією групою, а кількома, які на певних відрізках маршруту змінюють одна одну.

Етика ділових відносин – система знань про моральні аспекти ділових відносин.

Етикет – встановлений порядок і форми обходження при дворах) – це сукупність правил поведінки, які регулюють зовнішні прояви людських стосунків (ставлення до інших, форми звертання, манери, стиль одягу тощо). Це складова зовнішньої культури окремої людини і суспільства в цілому. Е. є певною формою церемоніалу, це мова символів.

Заказник – територія, яка виділяється з метою збереження, відтворення та відновлення окремих або декількох природних компонентів. Оголошується перш за все на території з червонокнижними видами рослин або тварин.

Заказники – природні території (акваторії) з метою збереження і відтворення природних комплексів чи їх окремих компонентів.

Законодавство природоохоронне – встановлення юридичних норм і правил, а також введення відповідальності за їх порушення в області охорони природи.

Замки і монастирі — це найбільші за розмірами історичні споруди в забудові населених пунктів.

Заповідник біосферний – охоронна територія, на якій ведуться постійні спостереження (моніторинг) за антропогенними змінами природного середовища.

Заповідник державний – утворюється з метою збереження в природному стані унікальних або типових для даної ландшафтної зони природних комплексів. Територія заповідника вилучається з господарського використання.

Заповідні урочища – лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, створюються з метою збереження їх у природному стані.

Зарубіжний (виїзний) туризм - це поїздки осіб - резидентів країни (регіону), які здійснюють перебування в місцях, що знаходяться за межами їхньої країни.

Засіб розміщення – будь-який об'єкт, який регулярно або час від часу надає послуги з розміщення для ночівлі.

Засоби реклами - переважно це засоби масової інформації (телебачення, преса, радіо) та інші засоби, які розглядаються спеціалістами як носії, що доносять рекламу до аудиторії, зібраної завдяки основному (нерекламному) матеріалу.

Зоологічні парки – природоохоронні, культурно-освітні установи. Які створюються з метою організації екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розробки наукових основ її розведення у неволі.

Імідж – сприятливе або несприятливе сприйняття споживачем певного готелю, а також його послуг. Розглядається як мета роботи з маркетингу.

Імпорт – це купівля та вивезення товару з-за кордону.

Інвестиції — це витрати грошових коштів, частина доходу, яка використовується не на поточне споживання, а на відтворення всього суспільного й індивідуального капіталу, кінцевою метою яких є отримання більш високих доходів і соціального ефекту в майбутньому.

Інвестування, або інвестиційний процес — виробництво і нагромадження засобів виробництва та фінансів для забезпечення руху, відтворення капіталу. Інвестиційна сфера охоплює сукупність галузей суспільного господарства, в яких відбувається накопичення засобів виробництва і фінансових ресурсів, що забезпечують відтворення капіталу.

Інновації в туризмі - різновидність організаційно-управлінських інновацій, що складаються з цілеспрямованих змін, які виробляються на різних рівнях індустрії туризму: в правовому забезпеченні, в способах організації і управління різних видів туристської діяльності, в створенні туристського продукту і товарів для подорожей, в інформаційно - рекламному забезпеченні туристського попиту, а також у внутрішньофірмовому менеджменті і в процесі роботи з персоналом туристських фірм. І. в т. в умовах ринкової економіки набувають більш динамічного розвитку і широкое розповсюдження, ніж інновації в суспільстві і культурі в цілому.

Інтернет-бронювання – бронювання номерів, що здійснюється з Інтернет-сайту з автоматичною перевіркою наявності вільних номерів на зазначені клієнтом дати та автоматичним одержанням підтвердження бронювання.

Інформаційне забезпечення. Основу інформаційного забезпечення статистичного дослідження становлять дані статистичної звітності, які містяться у первісних документах статистичної звітності, регіональних статистичних бюлетенях і статистичних щорічниках Держкомстату України, офіційних матеріалах Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства праці та соціального захисту України, Національного банку України, Державного митного комітету

України, Міждержавного статистичного комітету СНД, Українсько-Європейського центру з питань законодавства тощо.

Каботажна ціна – знижена ціна для жителів певної країни, що подорожують в середині цієї країни.

Капітал - сукупність матеріальних та грошових коштів, а також інтелектуальних здобутків, використовуваних у процесі виробництва та інших сферах діяльності з метою отримання прибутку. У більш вузькому значенні - активи фірми (підприємства) за мінусом її зобов'язань (заборгованості).

Караванний туризм – вид автотуризму, де як засіб розміщення використовується самохідний фургон або той, що причіпляється до автомобіля (караван).

Карти туристичні — це карти, призначені для забезпечення потреб туристично- екскурсійної справи, один із видів карт тематичних.

Катагогії – приватні двори-приміщення для прийому на нічліг у Давній Греції.

Кафе; кав'ярня – різновид ресторану з обмеженим асортиментом страв складного приготування, широким асортиментом страв нескладного приготування, вино-горілчаних напоїв, булочних, кондитерських виробів і закупнених товарів.

Кемпінг (Сamping) - табір для туристів, які подорожують наземними видами транспорту (автомобіль, велосипед, тощо), обладнаний наметами або іншими легкими спорудженнями типу "бунгало", автомобільною (велосипедною) стоянкою, системами водопостачання, каналізації та пристосуваннями для приготування їжі.

Кількісна оцінка туристичних ресурсів – тип оцінки, який враховує показник чисельності туристичних ресурсів на певній території.

Кількість приїздів (виїздів) – число зареєстрованих туристів, прибулих в ту або іншу країну (вибулих з неї) за певний період часу, звичайно календарний рік.

Кінець маршруту - місце і час надання туристу останньої туристичної послуги на маршруті, зазначеної в договорі туристського обслуговування.

Класифікатори. Для зручності сприйняття статистичної інформації людиною в процесі **Класифікація готелів** – розподіл готелів за розрядами залежно від розміру та виду житлових і службових приміщень, обладнання підприємства, рівня комфортності номерів і громадських приміщень, послуг що надаються та інших чинників.

Клуб - найвища форма організації туристично-краєзнавчої роботи. Він об'єднує різні секції і гуртки. Членами клубу можуть бути 60 і більше учнів (студентів).

Комісійні — сума грошей, що виражається у відсотках від продажної ціни, яку пропонують власники туроператорських, транспортних та ін. компаній турагентам за продаж їхніх послуг.

Комплекси (ансамблі) — топографічно визначені сукупності окремих або поєднаних між собою споруд різного призначення, що відзначаються своєю архітектурою та органічним зв'язком з ландшафтами.

Комплексне обслуговування - стандартний набір туристичних послуг, що зазвичай включає в себе зустріч і проводи, розміщення в готелі, харчування та екскурсійне обслуговування.

Конфуціанство - китайська етично-філософська школа, основа китайського способу життя, принцип організації суспільства, засновником якої був китайський філософ Кунфу-цзи, відомий на Заході як Конфуцій, який жив у 551-479 роках до н. е.

Краєзнавчий принцип передбачає систематичне встановлення зв'язків між вивченням географії і тими знаннями, які здобувають туристи у результаті безпосереднього дослідження краю.

Кредит — позика на певний строк у грошовій або товарній формі на умовах повернення і сплати відсотка за користування. Існують три форми кредиту — банківський, державний, комерційний. Банківський кредит надається банками у грошовій формі підприємствам і організаціям, населенню (переважно індивідуальним підприємцям), державі. Особливою формою є державний кредит, коли позичальником виступає держава чи місцеві органи влади, а кредит полягає у випуску державних цінних паперів (облігацій) і використовується для покриття частки державних видатків. Комерційний кредит надається одним підприємством іншому у вигляді продажу товарів з відстрочкою платежу; він обслуговує лише обіг товарів і оформлюється векселем.

Крос-похід - довга дистанція, яка імітує похідні умови. Команда повинна пройти певний, позначений на карті (схемі) маршрут, насичений технічними етапами.

Круїз - морська або річкова туристська подорож, як правило, по замкненому колу на одному теплоході за встановленим маршрутом із зупинками в місцях, що викликають певний інтерес у туристів або у відправних пунктах екскурсій.

Культ карго - група релігійних рухів в Меланезії.

Культура спілкування — це сума набутих людиною знань, вмінь та навичок спілкування, які створені, прийняті та реалізуються в конкретному суспільстві на певному етапі його розвитку.

Культура управління — комплексна узагальнена характеристика управлінської праці, що відображає її якісні ознаки і особливості. К. у. містить: сукупність знань, міру поглядів, морально-естетичні норми праці, ставлення до праці, навички організації праці, уміння володіти собою і розуміти людей, які працюють поряд.

Культурна спадщина — сукупність успадкованих людством від попередніх поколінь об'єктів культурної спадщини.

Курорт — це місцевість, яка має природні лікувальні чинники і необхідні умови для їх використання із лікувально-профілактичною метою.

Курортно-рекреаційний кластер - сконцентрована за географічною ознакою групу взаємопов'язаних виробників рекреаційних послуг, спеціалізованих фірм у суміжних галузях (постачальники товарів, послуг, інформації) та пов'язаних із їх діяльністю неприбуткових організацій, які хоч і конкурують між собою, але проводять узгоджену — у т.ч. із місцевою владою — спільну діяльність.

Ландшафтні об'єкти — природні території, які мають історичну цінність.

Ліцензія - документ державного зразка, який засвідчує право ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов.

Ліцензування - видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування.

Льотний купон – частина авіаквитка, на якій вказується інформація про бронювання місця для пасажирів.

Маршрут екскурсії являє собою найбільш зручний шлях проходження екскурсійної групи, автобусної або пішохідної. Маршрут будується залежно від найбільш правильної для даної екскурсії послідовності огляду об'єктів, теми екскурсії, місця розташування об'єктів, наявності площадок для розташування групи, необхідності забезпечити безпеку екскурсантів. Одне із завдань маршруту - сприяти найбільш повному розкриттю теми.

Мета екскурсії - це те, заради чого показуються екскурсантам пам'ятники історії і культури й інші об'єкти, це орієнтир для розповіді екскурсовода із теми.

Маршрутизація — розробка і впровадження нового туристичного маршруту, що є складовою туристичного продукту, туру — є однією із важливих функціональних складових туроперейтингової діяльності.

Метод науки — це спосіб чи засіб досягнення будь-якої дослідницької мети, шлях до пізнання чи вирішення якогось конкретного завдання.

Методика дослідження — це сукупність спеціально підібраних методів з метою практичного чи теоретичного пізнання дійсності.

Місце продажу (реалізації) туристичних послуг - країна, в якій зареєстровано відповідний суб'єкт господарювання, що реалізує туристичний продукт.

Місце розташування об'єкта. При відборі об'єкта враховується відстань до пам'ятника, зручність під'їзду до нього, придатність дороги для автотранспорту, можливість підвозу до об'єкта екскурсантів, природне довкілля, що оточує даний об'єкт, наявність місця, придатного для розташування екскурсійної групи із метою спостереження об'єкта.

Маркетинговий план (marketing plan): визначення об'єму продажів та каналів їхнього збуту; вироблення стратегії ціни, що базується на методах затрат (повних, середніх, граничних, стандартних, прямих); підбір рекламних зусиль; визначення методів контролю ситуації на ринку; передбачення

чинників ризику, що враховують виробничі порушення, пов'язані із постачанням сировини чи комплектуючих; комерційні ризики, зумовлені реалізацією продукції на ринку; фінансові ризики, що викликані інфляцією та коливанням курсів валют; ризики, що пов'язані із нещасними випадками.

Мотивація - це процес спонукання себе та інших до діяльності із метою досягнення цілей підприємства. Організувавши працю, треба належним чином її стимулювати, враховувати всебічні потреби людей.

Мультипроект — комплексний проект, що складається із ряду монопроектів і потребує застосування багатопроєктного управління.

Наказ — офіційне розпорядження владних органів. Альтернатива тут виключається, оскільки наказ не обговорюють, а виконують. І якщо наказ не виконаний - це, як правило, тягне негативні наслідки.

Науково-технічні розробки – це систематичні роботи, що базуються на існуючих знаннях, отриманих у результаті досліджень і чи практичного досвіду, та направлені на створення нових матеріалів, продуктів, процесів, пристроїв, послуг, систем чи методів. Ці роботи можуть бути також спрямовані на значне вдосконалення об'єктів, що вже існують.

Національні природні парки – природоохоронні, рекреаційні, культурно-освітні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінність.

Незвичайність (екзотичність) об'єкта. Мається на увазі особливості пам'ятки історії й культури, будинки, споруди, історичного місця. Незвичайність може бути архітектурною, пов'язаною із особливостями конструкції будинку, споруди.

Неорганізований туризм - самодіяльні поїздки туристів, як правило, організовані самими туристами без допомоги туристичного збутового апарату; оплата послуг зазвичай проводиться в міру користування ними.

Нічний аудит – процедура комплексної перевірки діяльності готеля за минулу дату та автоматичне закриття фінансового дня.

Номер бізнес-класу – номер, призначений для розміщення осіб, що знаходяться в ділових поїздках і відрядженнях; крім стандартної обстановки номера тут повинні бути створені умови для роботи.

Ночівля – одна доба, проведена одним туристом в даній країні (місці призначення).

Об'єкт страхування - це предмет у широкому розумінні, на який спрямоване страхування. За законодавством України - майно, відповідальність, життя і здоров'я. Законодавства інших країн можуть передбачати іншу класифікацію об'єктів страхування.

Обов'язкове - це страхування, передбачене законом.

Об'єкти архітектури та містобудування — історичні центри, вулиці, квартали, площі, архітектурні ансамблі, залишки давнього планування та забудови, окремі архітектурні споруди, а також пов'язані з ними твори монументального, декоративного та образотворчого мистецтва.

Об'єкти монументального мистецтва — твори образотворчого мистецтва, як самостійні (окремі), так і ті, що пов'язані з архітектурними, археологічними чи іншими пам'ятками або з утворюваними ними комплексами (ансамблями).

Об'єкти садово-паркового мистецтва — поєднання паркового будівництва з природними або створеними людиною ландшафтами.

Об'єктом планування може виступати будь-яка організаційна система, що є відкрита для взаємодії із навколишнім середовищем.

Огляд — це поверхневе, найчастіше безпланове знайомство із пам'ятними місцями. Будь-яка людина може без сторонньої допомоги оглядати зовнішній вигляд житлового будинку або вулицю, пам'ятник на міській площі, ознайомити із експозицією музею або творами живопису на виставці.

Оперативний план (operating plan): при створенні абсолютно нового підприємства необхідно охарактеризувати правове забезпечення проекту (відомості про реєстрацію, документи для заснування; форму власності, законодавчі обмеження, захист патентів та ін.). Якщо підприємство розширюється, то оперативний план починається відразу із виробничого розділу, де відображається цілий виробничий процес від купівлі нового обладнання чи приміщення до встановлення нового технологічного циклу.

Оплата по факту надання послуг - порядок оплати, при якому туроператор протягом певного терміну після підтвердження засобом розміщення факту надання послуг у повному обсязі оплачує дані послуг. При цьому факт надання послуг підтверджується пред'явленням засобом розміщення туроператору рахунку, туристського ваучера та інших документів, визначених договором.

Орган ліцензування - орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, або спеціально уповноважений виконавчий орган для ліцензування певних видів господарської діяльності.

Організаційна культура — специфічне поєднання цінностей, відносин, норм, звичок, традицій, форм поведінки і ритуалів, які існують в організації.

Організаційна структура туристичного підприємства - це впорядкована сукупність взаємопов'язаних елементів, які перебувають між собою у сталих відносинах, що забезпечує їх функціонування і розвиток як єдиного цілого.

Особистий вільний час знаходиться у розпорядженні людини, однак він пов'язаний із вільним часом соціальної групи і напрями його освоєння залежать як від належності особи до даної соціальної групи, так і від рівня соціалізації, розвитку особистості, від її соціально-психологічних особливостей.

Особисті якості — нестандартне мислення, рішучість і наполегливість у досягненні мети, ініціативність, уміння виконувати зобов'язання й обіцянки, високий рівень ерудиції, твердість характеру, справедливість, тактовність, охайність і акуратність, уміння розташувати до себе, почуття гумору й гарне здоров'я.

Оферта – формальна пропозиція на укладання угоди із зазначенням умов.

Охорона культурної спадщини — комплекс заходів з обліку (виявлення, наукове вивчення, класифікація, державна реєстрація), захисту, збереження, належного утримання, відповідного використання, консервації, реставрації, реабілітації та музеєфікації об'єктів культурної спадщини.

Оцінка — це спосіб вартісної сумірності активів, зобов'язань, капіталу, витрат і доходів підприємств; оцінка повинна відображати фактичні витрати живої та уречевленої праці.

Об'єкт культурної спадщини — місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їхні частини, пов'язані з ними території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з антропологічного, археологічного, естетичного, етнографічного, історичного, мистецького, наукового чи художнього погляду і зберегли свою автентичність.

Оцінка рекреаційних ресурсів — процедура визначення якостей певного рекреаційного об'єкту відповідно до способу його використання для задоволення потреб суспільства, галузі, закладу або рекреанта.

Пансіон — підприємство розміщення. Проживання в пансіоні коштує набагато дешевше, ніж у звичайних готелях. Він не підпадає під категорії зірковості, оскільки як вільна форма не повинен відповідати стандартам. Найчастіше належить одній родині, яка обслуговує постояльців. У вартість проживання входить тільки домашній сніданок. Традиційний пансіон має невелику кількість кімнат.

Пансіон — повне утримання туриста протягом доби в готелі (на маршруті).

Персонал підприємства — це сукупність постійних працівників, які отримали необхідну професійну підготовку та (або) мають практичний досвід і навички роботи.

Підвісна стеля — конструкція для покращення акустичних, звукоізоляційних і естетичних якостей приміщень та для створення технічних поверхів, де розміщують вентиляційне, електротехнічне устаткування, трубопроводи.

Підприємництво — самостійна ініціатива, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, наданню послуг і заняттю торговельною діяльністю, з метою отримання прибутку.

Підприємство — організаційно відокремлена і економічно самостійна ланка виробничої сфери народного господарства, що спеціалізується на виготовленні продукції, виконанні робіт і наданні послуг.

Планування — процес установлення цілей підприємства і вибору оптимального шляху їх досягнення.

Планування потреби у персоналі — це процес визначення потреб туристичної фірми у кадрах.

Платоспроможність — це наявність у підприємства коштів для погашення ним у встановлений термін і в повному обсязі своїх боргових зобов'язань, які впливають із кредитних та інших операцій грошового характеру.

Побутовий комфорт передбачає створення нормальних умов для перебування гостя (оптимальна температура, вологість повітря, зручність

меблів тощо) і звичайно, формуючи турпродукт, туроператор повинен переконатися, що під час обслуговування туриста на маршруті виконавці послуг дотримуються вищезазначених вимог.

Повна собівартість — всі затрати підприємства на виробництво і реалізацію продукції, виражені в грошовій формі.

Податки — обов'язкові нормовані платежі до державних або місцевих бюджетів, що їх вносять фізичні та юридичні особи.

Податковий облік — система фінансових взаємовідносин між платником податків і бюджетом з податків, зборів та податкових платежів.

Подіумне планування готельних споруд — злиття горизонтального корпусу, сформованого з приміщень загального користування, і вертикального. Що виконує функції житлової частини будівлі.

Позиковий капітал — це кредити банків і фінансових компаній, позики, кредиторська заборгованість, лізинг, комерційні папери та ін.

Покриття — конструктивний елемент, який захищає будівлі від атмосферних опадів, від втрат тепла взимку та перегріву влітку.

Політеїзм - багатобожжя, віра в багатьох богів/богинь. Властивий усім первісним релігіям. Протилежне поняття - монотеїзм.

Похідні форми: прогулянки, екскурсії, одноденні та багатоденні походи, подорожі на різних видах транспорту, експедиції, туристські зльоти тощо.

Прибуток - форма чистого доходу, визначеного як різниця між валовим доходом ГХ і витратами обігу ГХ.

Приймаюча сторона - юридична особа або індивідуальний підприємець, контрагент, що приймають туристів, які прибули в країну (місце) тимчасового перебування. Зміст обслуговування, що надається приймаючою стороною, визначається ваучером, виданим направляючої стороною.

Природні заповідники — природоохоронні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної ландшафтної зони природних комплексів з усією сукупністю їх компонентів, вивчення природних процесів і явищ, що відбуваються в них, розробки наукових засад охорони навколишнього природного середовища, ефективного використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Природні лікувальні грязі — різні за генезисом утворення (переважно відклади боліт, озер, лиманів та морських заток), які складаються з води, мінеральних та органічних речовин і являють собою однорідну тонкодисперсну пластичну масу з певними тепловими та іншими фізико-хімічними властивостями.

Природні рекреаційні ресурси — природні та природно-технічні геосистеми, природні об'єкти явища і процеси, що мають необхідні якісні і кількісні параметри для організації рекреаційної діяльності.

Природні туристичні ресурси - це природні об'єкти та явища природи, які мають комфортні властивості для туристичної діяльності протягом певного часу.

Паломницький туризм - це сукупність поїздок представників різних конфесій з паломницькими цілями.

Природно-заповідний фонд – включає ділянки гео- та акваторії окремі об'єкти, що мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного та рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу, забезпечення моніторингу довкілля. До природно-заповідного фонду України належать: природні території та об'єкти (природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища) та штучно створені об'єкти (ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва).

Продаж продукції власного виробництва та закупних товарів – операції з передавання продукції власного виробництва та закупних товарів споживачам за компенсацію або безоплатно, як правило, для споживання на місці або подальшого їх доготовування, а також перепродажу.

Продукція власного виробництва – продукція, яку виробляють заклади громадського харчування і продають як кулінарну продукцію, булочні та борошняні кондитерські вироби.

Рекламні тури (інфо-тури) - безкоштовні або пільгові тури, що призначені для ознайомлення з новим туристичним продуктом представників турагентів, які згодом будуть здійснювати продаж даного продукту.

Рекреаційне навантаження - це допустима кількість рекреантів на одиницю площі, які одночасно можуть перебувати на даній території, після її пристосування до рекреаційних потреб, яка не викликає негативних наслідків в природному середовищі. Показник рекреаційного навантаження залежить від особливостей ландшафтної будови і функціональної спрямованості рекреаційного використання території.

Рекреаційні ресурси (recreation resources) - це природні та антропогенні геосистеми, тіла і явища природи, що мають специфічні властивості та можуть бути використані для організації відпочинку та оздоровлення певного контингенту людей у певний час або сезон за допомогою існуючих технологій і наявних матеріальних можливостей.

Родинний план – спеціальна система продажу кімнат в готелі туристам з дітьми. У тому випадку, якщо діти живуть в одній кімнаті з батьками, ціна номера знижується.

Ротель – пересувний готель на колесах, що являє собою вагон-трейлер з одно- і дво місними відсіками, у яких розташовані спальні крісла.

Сакральний ландшафт - природна або природно-антропогенна геосистема, що виконує духовну функцію, пов'язану з релігійними запитами людей, наприклад, долина річки Ганг в Індії.

Сакральні туристичні ресурси – такі сакральні об'єкти, які використовуються у релігійному туризмі як туристичні атракції.

Спортивна карта - це спеціальна великомасштабна тематична багатокольорова карта місцевості, призначена для спортивного орієнтування і виконана в специфічних умовних знаках.

Спортивне орієнтування - вид спорту, у якому учасники змагань самостійно, застосовуючи тільки карту місцевості та компас, долають дистанцію з контрольними пунктами, розташованими на місцевості.

Споруди – це будівельні системи, пов'язані з землею, які створені з будівельних матеріалів в результаті виконання різних будівельно-монтажних робіт і не призначені для побутової діяльності людини.

Стандарт — основний нормативно-технічний документ, в якому показники якості продукції встановлюються, виходячи із новітніх досягнень науки, техніки і попиту споживачів.

Стандарт обслуговування - це комплекс обов'язкових для виконання правил обслуговування клієнтів, які повинні гарантувати встановлений рівень якості всіх операцій, які виконуються.

Стандартизація — комплекс норм, правил і вимог до якості продукції.

Статут підприємства — це зібрання обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання, а також індивідуальну діяльність. **Соціально-економічні туристичні ресурси** – соціо-економічні умови та явища, які впливають на розвиток туристичної діяльності регіону та формують туристичні потоки у ньому.

Страховання в туризмі - це система відносин між страховою компанією і туристом по захисту його життя і здоров'я та майнових інтересів при настанні страхових випадків.

Спеціалізований заклад - заклад ГХ будь-якого типу з однорідним асортиментом страв, булочних, кондитерських виробів і закупних товарів.

Технологічний процес закладу – сукупність операцій, які забезпечують виробництво кулінарної продукції, булочних і борошняних кондитерських виробів та їх продаж.

Тип закладу – категорія закладів ГХ, об'єднаних за характерними ознаками асортименту кулінарної продукції, контингентом споживачів та формами організації їх обслуговування. **Торговельне приміщення** - приміщення (торговельна зала, банкетна зала, коктейль-хол), обладнане меблями для прийому їжі, а також магазин кулінарії, роздавальня.

Товар - це предмет, що може задовольнити потребу споживача, пропонується на ринку з метою привернення уваги, придбання, використання або споживання.

Товариство з обмеженою відповідальністю - організація, створювана на основі угоди між юридичними особами та (або) громадянами шляхом об'єднання їхніх внесків задля досягнення загальних цілей; таке товариство, статутний фонд якого формується лише за рахунок коштів пайовиків, несе відповідальність у межах власного майна, а його учасники - в межах їхніх внесків.

Товариство з повною відповідальністю - вид господарської організації, статутний фонд якої розділений на частини, розмір яких визначається

установчими документами; учасники такого товариства відповідають за його борги своїми внесками у статутний фонд, а за нестачі цих сум - додатково майном, що їм належить, в однаковому для всіх учасників розмірі, кратному внеску кожного з них.

Точкові орієнтири - об'єкти що зображуються на топографічних картах поза масштабними умовними позначеннями, а на місцевості локалізуються у вигляді точки (окремі вершини, пункти геодезичної мережі, домінантні споруди, вежі, тощо).

Туристична прогулянка - найпростіша короточасна форма туристичної роботи, яка доступна для широких мас (пересування пішки, на лижах, на велосипедах, човнах) з метою оздоровлення та загартування організму, яка має елементи техніки туризму (подолання нескладних природних перешкод, елементи орієнтування на місцевості, елементи туристичного побуту).

Тур – індивідуальна або групова подорож, що складається з комплексу послуг (перевезення, проживання в готелі, екскурсії, трансфер, харчування).

Туристичний потенціал - наявність рекреаційних ресурсів, які використовуються або можуть бути використані для задоволення потреб постійного і тимчасового населення у відпочинку та оздоровленні.

Туристичний продукт - попередньо розроблений комплекс туристичних послуг, який поєднує не менше, ніж дві такі послуги, що реалізується або пропонується для реалізації за визначеною ціною, до складу якого входять послуги перевезення, розміщення та інші, не пов'язані з перевезенням і розміщенням (послуги з організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції тощо).

Фунікулер – це пасажирський похилий підйомник циклічної дії, призначений для переміщення пасажирів з однієї висоти на іншу.

Хостел – вид готелю з невеликим набором послуг.

Чартер - договір між власниками транспортного засобу (теплоходу, літаку, автобусу тощо) та фрахтователем (наймачем) на оренду всього транспортного засобу або його частини на певний рейс або термін.

Шведський стіл - вид самообслуговування в ресторанах, кафе, що вирізняється тим, що відвідувачі за єдину усереднену плату отримують будь-яку кількість страв за своїм бажанням серед запропонованих, раніше виставлених в залі.

Швейцар – працівник служби обслуговування, який, як правило, стоїть біля входу в готель і перший зустрічає і вітає гостей, допомагає їм вийти з автомобіля.

Шенгенська віза - єдина віза терміном до трьох місяців, яка надає можливість безперешкодно рухатися по території країн Шенгенської групи (Німеччина, Франція, Бельгія, Голландія, Люксембург, Іспанія, Португалія, Італія та ін.) протягом терміну дії візи.

Шоп-тур - туристична поїздка, метою якої є купівля певних видів товарів, які характерні для країни перебуван.

Якість готельних послуг – це сукупність властивостей і характеристик послуг, здатних задовольняти обумовлені або передбачувані потреби споживачів